

Työelämässä oppiminen – henkilöstön jakamat hyvät käytännöt

Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen (Karvi) toteuttamassa arviointihankkeessa ammatillisia tutkinnon osia opettavilta kerättiin hyviä käytäntöjä työelämässä oppiseen liittyen. Henkilöstöä pyydettiin kuvaamaan toimintatapoja tai toimintamalleja, jotka on koettu hyödyllisiksi ja vaikuttaviksi, ja joiden jakamisesta voisi olla hyötyä myös muille.

Koulutuksen järjestäjä	Hyvän käytännön kuvaus
Taitotalo	<ul style="list-style-type: none"> • Johtamisen ja yritysjohtamisen erikoisammattitutkinto: Projektit, niihin osallistuminen ja niiden johtaminen työelämässä oppimisen suunnittelussa ja toteuttamisessa. Tehtävänkuvan laajentaminen uudelle vastuualueelle. • Opiskelija hankkii yksityisiltä yrityksiltä omaehtoisesti koulutus sopimuspaikan. Opiskelija jakaa linkin työnantajalle, jossa työnantaja täyttää koulutus sopimukseen solmimisen kannalta oleelliset tiedot. Kouluttaja saa tätä kautta tarvittavat tiedot alustavan sopimuksen tekemiseksi ja pääsee tarkistamaan yrityksen edellytykset toimia koulutustyöpaikaksi. Lisäksi käydään tarvittavat keskustelut työpaikan edustajan kanssa. • Kaikille työpaikkaohjaajille lähetetään videotervehdys työelämäpalautteesta, missä kerrotaan asian tärkeydestä. Viesti lähetetään työpaikkajakson alussa ja lopussa muistutukseksi. Videotervehdys on luonteeltaan ammattialakohtainen ja vastaajalle henkilökohtainen. Sisältö sisältää myös ajankohtaistietoa mm. osaamisen arvioinnista. • Teamsin hyödyntäminen perehdyttämisessä, oppimisen ja osaamisen kehittymisen seurannan ohjauksessa sekä osaamisen arvioinnissa. • Verkostoituminen yritysten kanssa koulutuspalvelujen kehittämiseksi. Yritysten vastuunoton lisääminen ohjauksella ja neuvonnalla, mitä yritys voi ja pitää itse tehdä. Ammattialakohtaisten tapahtumien ja tilaisuuksien hyödyntäminen yhteistyösuhteiden lisäämiseksi.
Ahlman	<ul style="list-style-type: none"> • Työelämäfoorumit, jolloin saadaan ajankohtaista tietoa työelämäyhteistyön kehittämisestä • Sähköiset järjestelmät sujuvoittavat arkea esim. oman osaamisen arvioinnissa.
Aitoon koulutuskeskus	<ul style="list-style-type: none"> • Etukäteen opettajan / työvalmentajan tutustuminen työpaikkaan ja sen jälkeen tutustuminen työpaikkaan opiskelijan kanssa. Tiivis yhteydenpito matalalla kynnyksellä jakson aikana. • Lähdemme ensin koko ryhmän kanssa työpaikalle ja näytämme osaamisemme (vaativan erityisen tuen opiskelijat) ja tämän jälkeen kynnys ottaa erityisopiskelija koulutus sopimusjaksolle madaltuu.
Ammattiopisto Spesia	<ul style="list-style-type: none"> • Kauppakeskusyhteistyöstä poikii hyviä yhteistyömuotoja mm. yhteisiä tapahtumia kauppakeskuksessa. • Ohjaajanresurssin saatavuus ryhmämuotoiseen oppimiseen työpaikoille. • Opettajat ja opiskelijat perehtyvät riittävän hyvin työpaikkaan ja työpaikan tarpeisiin ennen työssäoppimisjaksoa. Oikeanlaisen tuen huomioiminen sopimusta laadittaessa. Myös työpaikan ja työpaikkaohjaajan tukeminen on oleellista. Opiskelijan itselaatima portfolio itsestään tukee ja sujuvoittaa siirtymistä työelämään. Portfolio/CV/esittely sisältää esim työnäytteitä, opiskelijan omin sanoin kertomana vahvuudet ja tuen tarpeet, jne. • Yhteinen lounas tai kahvittelu yrityksen edustajan kanssa.

	<ul style="list-style-type: none"> • Yrityksen edustaja piti asiantuntijaluennon opiskelijoille.
Ava-akatemia	<ul style="list-style-type: none"> • ryhmähoks (työpaikkaohjaajat mukaan) • osaamispassi • hoks keskusteluihin mukaan työpaikkaohjaaja • läheiset yhteistyösuhteet merkittäviin työelämäedustajiin (ohjausryhmätoiminta)
Axxell	<ul style="list-style-type: none"> • Inom ett utvecklingsprojekt utarbetades det ett dokument där examensgruderna öppnas upp.
Careeria	<ul style="list-style-type: none"> • teamssissä toteutettavat tapaamiset ovat tehokkaita • keskustelut niin, että samaan aikaan on paikalla opettaja/kouluttaja, työpaikkaohjaaja ja opiskelija, ja tapaamisissa sovitaan aina valmiiksi seuraava tapaaminen • työnantaja on mukana ensimmäisessä hoks-tapaamisessa. • opiskelija mukana arvioijan perehdyttämisessä • Koulutusopimusjaksojen suunnittelu joustavasti huomioiden alan sesonkiaikoja. • Kylmäalan rekrykoulutuksen alussa kartoitusjaksolla opiskelijat ovat neljä päivää tutustumassa työpaikkaan, joilloin ala ja työpaikka tulee heti tutuksi. • Kotopron dokumentaatio pilvipalveluna on loistava, opiskelijat tuottavat paljon kuvia. • Tarkka dokumentointi; ePerusteet, perehdytysmateriaalit, sovitut asiat, koulutusopimus. • Alalla on etätyöskentelyn mahdollisuus, toisille sopii hyvinkin ja on osassa tutkinnon osia mahdollista. • Työvaltainen malli, jossa teoriat lomittuvat työelämäjaksolle käytännön työelämän oheen, opiskelijaa ohjataan työpaikalla. • Työelämäjaksolle liittyvät näyttösuunnitelmapohjat ja asiakirjat, jotka liittyvät työelämäjaksoon, on selkokielistetty. Tämä helpottaa myös työpaikkaohjaajan tehtävää. Tarve selkokielisyyteen on suuri. Olisi valtakunnallisesti tärkeää, että selkokielisyyteen kiinnitetäisiin huomiota. • Opiskelijoista voisi tehdä työpareja: suomenkielinen ja vieraskielinen/ ruotsinkielinen työparina työelämäjaksolla. (tätä ei ole vielä testattu käytännössä). • Opiskelijan muistilista: mistä asioista työelämässä oppimisessa voi haastatella työpaikkaohjaajaa, jos ne eivät käytännön työssä nouse esille.
Omnia	<ul style="list-style-type: none"> • Hyviä yrityksiä, missä työelämässä oppiminen toimii hyvin ja tunnetaan tutkinnon perusteet ja työtehtävät • Joku henkilö on nimetty yhteyshenkilöksi/ohjaajaksi/mentoriksi. Perehdytys hoituu selkeästi ja ohjatusti • Pitkä työelämässä oppimisen jakso, auttaa työllistymistä huomattavasti. Tukee työpaikkojen löytymistä, koska työpaikat ottavat mielellään pidemmiksi ajoiksi opiskelijoita. • Selkeä oppimispolku ja riittävät kontaktipisteet työpaikkojen kanssa työelämässä oppimisessa. Yhteisesti sovittu oppimispolku työpaikan kanssa ja nämä sulautettu oppilaitoksessa hankittavaan osaamiseen. • Tiitus - työnhakusovellus, Workseedin käyttö sitouttaa opiskelijan, työpaikkaohjaajan ja opettajan vuoropuhelun ja opiskelijan opintojen etenemisen seurannassa.

Saimaan ammattiopisto Sampo	<ul style="list-style-type: none"> Opiskelijat valmistetaan työssäoppimiseen (työajat, työelämä, vastuunkantaminen työssäoppimispaikoista)
Esedu - Etelä-Savon ammattiopisto	<ul style="list-style-type: none"> Koulutus- ja oppisopimusprosessit on kuvattu hyvin. Sopimuksen sähköinen allekirjoitus on käytössä. Osaamisen arviointiohje työpaikkaohjaajille. Nimetty työelämäkoordinaattori ja 7 oppisopimuskoordinaattoria. ICT-ala: Muiden kuin ICT-alan yritysten työelämälähtöiset (ohjelmointi)projektit, joissa opiskelijat pääsevät lisäämään osaamistaan. ICT-ala: Koulutus- ja ohjausprojektit mm. vanhuksille IT-taitojen kartuttamisessa. Opettaja etsii työssäoppimispaikat opiskelijoille. Essoten työelämäopettaja, joka vastaa kaikista Essotella olevista työelämäjaksolla olevista opiskelijoista. Työelämäprojektit: Tiettyjä opintoja/tutkinnonosia toteutetaan työelämälähtöisesti, vrt. joulutori, myymäläkampanjat. Työelämäfoorumit toimivat verkostoitumisen ja ajankohtaisten asioiden välittämisessä koulun ja yritysten välillä. Yhteisiä tapahtumia, esim. vierailut ja kaupan päivä. <p>Lisätietoja:</p> <ul style="list-style-type: none"> arto.vaisanen@esedu.fi paula.laurila@esedu.fi minna.pitkanen@esedu.fi
Eurajoen kristillinen opisto	<ul style="list-style-type: none"> Työssoppimisen info ennen harjoittelun alkua. Säännöllinen yhteydenpito oppilaitoksen ja työpaikan välillä. Opiskelijoiden sähköinen oppimispäiväkirja, jota lukevat ja kommentoivat sekä ohjaaja että opettaja. Ohjauskeskustelut Teamsissa työssäoppimisen toisella viikolla.
Folkhälsan Utbildning	<ul style="list-style-type: none"> Ett tydligt informationsflöde, lätt tillgänglig information, alltid arbetsplatsbesök under perioder, lätt nåbara. Skapa nätverk, flexibilitet - valmöjligheter, win-win för båda parterna, möjligheten att jobba med riktiga målgrupper i riktiga miljöer, modigt prova på olika verksamhetsmiljöer och målgrupper, påverkningsmöjligheter inom regionen,
Pirkanmaan urheiluhierojakoulu	<ul style="list-style-type: none"> Meidän oppilaitoksessa on havaittu hyväksi seurata opiskelijoita työharjoittelupaikalla, oikeissa asiakastilanteissa ja käytännön työtehtävissä hyvin säännöllisesti. Asiakkaan tullessa työharjoittelupaikalla on useissa paikoissa nähtävissä tiedote, että kouluttajat saattavat seurata asiakaspalvelutilanteita. Kouluttajat/työpaikkaohjaajat ilmoittavat asiakkaalle, kun tulevat seuraamaan hoitotilannetta ja arvioivat sitä kokonaisuutena, sekä antavat siitä palautteen. Näiden lisäksi kouluttajat/työpaikkaohjaajat toimivat itse asiakkaina työharjoittelupaikalla, jolloin he voivat arvioida hoitotilannetta asiakkaan näkökulmasta. Tämä on koettu erityisen hyväksi ammattitaidon kehittymisen arviointitavaksi, opiskelijoiden, sekä kouluttajien kesken. Opiskelijoiden seurannasta pidetään tarkasti kirjaa, jotta opiskelijoiden seuraaminen on tasapuolista ja sen avulla voidaan valvoa sen toteutumista. Jokaisesta seuratussa työelämäntilanteesta opiskelijalla annetaan palaute suullisesti ja lisäksi samat asiat kirjataan pilvessä olevaan tiedostoon, johon opiskelijalla on itsellä pääsy. Täältä opiskelija voi seurata omia työelämän

	<p>seuranta/arviotilanteita, joita opiskelun aikana kertyy ja täten arvioida itse oman osaamisen kehittymistä.</p>
Stadin ammattiopisto	<p>Työelämätiimi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opettajatiimin jäsenet ovat jalkautuneet muihin opettajatiimeihin ja resursoitu erityisesti organisoimaan ja toteuttamaan työelämässä oppimista. • Työelämätiimin jäsen huolehtii vastuullaan olevien opiskelijoiden ohjauksesta, tuen koordinoinnista ja työpaikkaohjaajien kanssa tehtävästä vuorovaikutuksesta koko työpaikalla oppimisen prosessin ajan. • Lisätietoja: Stadin ammatti- ja aikuisopisto, kampus 2, autoala, rehtori Hanna Laurila. <p>Viestisovellusten ja yhteistyöalustojen käyttö</p> <ul style="list-style-type: none"> • käytössä ohjauksessa, työsuoritusten dokumentoinnissa, että arvioinnissa • koronan myötä sekä työpaikoilla että opettajat ja opiskelijat oppilaitoksessa ovat rutinoituneet viestisovellusten ja yhteistyöalustojen käytössä (teksti, kuva ja video), mm. oppilaitoksessa systemaattista ohjausta eri alustojen monipuoliseen käyttöön tehostettu • tukee joustavaa yhteistyötä ja mahdollistaa ajantasaisen yhteydenpidon sekä varmistaa yhteisen ymmärtämisen • tukee monipuolisuutensa vuoksi erilaisten opiskelijoiden tarpeita • säästää resursseja
Business College Helsinki	<ul style="list-style-type: none"> • Futura-palvelutiimi, joka palvelee sekä opiskelijoita että opettajia opiskelijoiden työpaikkojen haussa ja erityisesti työnantajia työpaikalla tapahtuvaan oppimiseen liittyen ja antaa uraohjausta. • Lisäksi on sähköinen tietokanta, jossa työpaikat ovat tarjolla.
Ammattiopisto Luovi	<ul style="list-style-type: none"> • Laajennettu oppimisympäristö ravintolassa. Opettaja ja ohjaaja mukana ohjaamassa opiskelijaryhmää ko. työpaikalla (osa opiskelijoista toisissa työpaikoissa koulutussopimuksilla, tutkinnon osien sisältöjen mukaisesti). Työpaikan ohjausresurssit eivät kuormitu tarpeettomasti. Opiskelijat saavat monipuolisemman oppimiskokemuksen kuin esimerkiksi oppilaitoksen opetuskeittiöllä. Kun opiskelija selviytyy toistuvista tehtävistä, hän siirtyy vaativampiin ja uusiin tehtäviin. opiskelijan osaamisen kehittymistä seurataan päivittäin. Jatkuvalle haulla kesken lukuvuoden aloittaneita opiskelijoita voivat ohjata myös opiskelijakollegat, tuolloin molempien osaaminen vahvistuu ja ryhmäytyminen ja vuorovaikutustaidot harjaantuvat sekä itsetunto kohoaa. Myös opettajan/ohjaajan työelämäosaaminen päivittyy reaaliajassa. • Oppilaitoksella on yksi jatkuva työpaikka yrityksessä, jossa opiskelijat vuorotellen tekevät sovittua työtehtävää. Työntekijän vaihtumistilanteessa työskennellään jonkin aikaa yhtä aikaa, jolloin pidempään työssä ollut opiskelija kouluttaa uuden tekijän työhön. • Opiskelijat ovat usein 15–16-v. aloittaessaan ammatilliset opinnot. Tieto- ja viestintätekniikan opiskelija hakee mieleistään matalan kynnyksen työpaikkaa ensimmäisenä opiskeluvuonna tutkinnon osaan Työyhteisössä toimiminen 15 osp (Liiketoiminnan pt). Tämä on edistänyt työpaikkojen saantia toisena opiskeluvuonna. • Tutkinnon osien mukaiset soveltamistehtävät työpaikalla

	<ul style="list-style-type: none"> • Opiskelija täyttää päivittäin tai kerran viikossa WorkSeed-työpäiväkirjaa, jonka mukaan on sujuvaa tehdä näyttösuunnitelma. • Näytön valmistelujen toteuttaminen sekä oppilaitoksessa ja työpaikalla → opiskelijan tuen tarpeen huomiointi ja osaamisen kehittymisen seuranta → Tutkinnon osien osaamiskartat apuna osaamisen hankkimisen kuvauksena → auttaa opiskelijaa ja työpaikkaohjaajaa hahmottamaan millaisia työtehtäviä tekemällä osaamista hankitaan (T1-tasokuvaus) https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/amops/745526/tiedot • Opiskelijoiden vahvuudet tunnetaan tarkasti, jolloin on helpompi löytää opiskelijalle sopiva työpaikka. Opiskelijat voivat siirtyä oppilaitokselta työelämään yksilöllisesti omien valmiuksien mukaisesti. Opiskelija voi suorittaa opintoja työpaikalla, vaikka osan viikosta ja joustavuus ylipäättään. • Opiskelu oppilaitoksessa ja työelämässä limittyvät esim. 2 päivää työelämässä ja 3 päivää oppilaitoksessa (mahdollistaa teorian ja käytännön kytkemisen yhteen oppimistehtävien avulla) • Viikoittaisen palaverit koulutussopimuspaikan kanssa • Yhteistyö työelämän kanssa on säännöllistä heti opintojen alusta lähtien. • Tiivis ja pitkäaikainen yhteistyö työssäoppimispaikan kanssa: Työpaikalla tunnetaan Luovin opiskelijat ja henkilöstö sekä toimintatavat ja esim. arviointiprosessi. Oppilaitos tuntee työpaikan tarpeet ja ohjaustavat tms. ja voi kouluttaa opiskelijoita ennen työssäoppimisjakson alkamista täsmällisesti juuri niihin työtehtäviin.
Hyria	<ul style="list-style-type: none"> • Työelämässä oppimisen alkukartoitus: Tutkinnon perusteiden ammattitaitovaatimukset ja kriteerit ovat kirjoitettu käytännönläheisiksi työtehtäviksi. • Joillain pt-opiskelijoilla on todella iso kynnyks lähteä koulutussopimusjaksolle. Siihen on rakennettu polku, jossa ensin työpaikalle mennään tutustumaan ja havainnoimaan, sitten tehdään esim. toiminnallisia asioita ja vasta sen jälkeen koulutussopimusjakso. • Media-alalla toteutetaan jatkuvasti työelämälähtöisiä projekteja, joiden avulla tapahtuu valtavasti oppimista. Tätä projektioppimisen mallia tulisi laajentaa myös muille aloille. • Luontoalan ammattitutkinto: Olemme koonneet ns. Arvioija-ryhmän, joka koostuu oman alansa ammattilaisista. He toimivat oman ammattitaitonsa mukaan työelämän arvioijana. Heitä tavataan säännöllisesti vuosittain esim. tutkinnon perusteiden muuttuessa. • Olemme parina vuonna aloittavien liiketoiminnan pt –ryhmien kanssa toteuttaneet tätä ”kummiyritys-yhteistyötä” niin, että opiskelijat on jaettu tiimeihin ja tiimeille nimetty oma kummiyritys Riihimäki-Hyvinkää alueelta (mm. kauppakeskus Willan yritykset). Tämän yhteistyön aikana (ensimmäinen opiskeluvuosi) opiskelijat ovat tehneet mm. asiakaspalveluopintoja tutustumalla ja peilaten tehtäviä tähän kohdeyritykseen. Tämän yhteistyön avulla kummiyritysten yhteyshenkilöille on kerrottu mahdollisuudesta ottaa opiskelijoita työelämässä oppimisen jaksolle (aspa) koulutus- tai oppisopimuksella. • Puutarha-ala: Opiskelija itse hankkinut työelämässä oppimispaikan, mahdollisesti käynyt etukäteen haastattelussa ja jo siinä tapaamisessa hän on

	<p>osannut sanoittaa mitä tutkinnon osaa/ osiota olisi tulossa oppimaan. Koulutussopimuksen tekeminen yhdessä työelämäedustaja, työpaikkaohjaaja, opiskelija ja kouluttaja. Sovitaan tarkemmin jaksosta, käydään läpi mitä tekee, millaisia työtehtäviä, toteutuuko näyttö ja näyttöajan tarkennus. Aktiivinen yhteydenpito jakson aikana edesauttaa kokonaisuuden sujumista. Kouluttajan ohjauksen käynti jakson aikana, jossa käydään läpi, miten osaamista kertynyt ja mistä sitä vielä hankittava ennen näyttöä. Ohjauksen käynnissä myös työpaikkaohjaaja paikalla, joten sekä hän että opiskelija voivat esittää tarkentavia kysymyksiä. Jakso päättyy näyttöön.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alusta asti selkeät pelisäännöt, joista opiskelija, työpaikka ja oppilaitos ovat tietoisia ja samaa mieltä. Sopivasti vastuuta opiskelijalle, kuitenkin niin, ettei häntä jätetä missään vaiheessa täysin yksin ihmettelemään.
Hämeen ammatti-instituutti	<ul style="list-style-type: none"> • Riittävän usein tapaamisia työpaikkaohjaaja/opiskelija/opettaja. Viesti menee hyvin kaikille tahoille. • Opetuksen ja työelämässä oppimisen jaksottaminen käänteisen pedagogiikan mukaisesti vuorotellen oppimisympäristöjä hyödyntäen.
Joensuun konservatorio	<ul style="list-style-type: none"> • Suorat yhteydet myös henkilötasolla. • Käytäntönä rinta rinnan oppiminen ammattilaisen kanssa. Esim. yhteiskonsertti kaupunginorkesterin kanssa, jossa muusikko ja opiskelija soittavat vierekkäin.
Gradia	<ul style="list-style-type: none"> • Vakiintuneet yhteistyökumppanit. • Autoalalla erityistä tukea tarvitsevien opiskelijoiden työelämässä oppiminen yhtä aikaa samassa paikassa erinomaisesti pärjäävän opiskelijan kanssa – vertaisoppimista. • Elte-alalla opiskelijat tekevät itsestään ja opiskeltavasta tutkinnon osasta sähköpostiesittelyn työssäoppimisjakson alkuun (myös opettajan yhteistiedot mukana viestissä), tykätty malli työelämässä. • Työpaikkaohjaajakoulutukseen otetaan mukaan saman alan hyvä/osaava työpaikkaohjaaja jakamaan osaamistaan ja toimimaan hyvänä käytäntönä/esimerkkinä koulutuksessa oleville työpaikkaohjaajille. • Monissa tutkinnoissa on "Keskeiset työtehtävät työpaikalla, tsekkauslista" helpottaa työpaikalla tarvittavien työtehtävien seuranta arjen kiireessä (tutkinnon perusteita, ammattitaitovaatimuksia, selkeämmin kuvattu).
Jyväskylän kristillinen opisto	<ul style="list-style-type: none"> • Opitaan työssä - kansio, joka lähtee opiskelijan mukana työpaikalle (perehdytys teo-jaksolle, näyttöjen arviointiin yms.) • Arvioijan perehdytysmateriaali videoina verkkoympäristössä
Kainuun ammattiopisto KAO	<ul style="list-style-type: none"> • Hyvä perehdytys työpaikkaohjaajille. • Säännöllinen yhteydenpito työpaikoille. • Koulutussopimuksen jatkaminen oppisopimuksena. • Hyvät verkostot ja suhteet yrityksiin. Tiivis yhteistyö yritysten kanssa • Strukturoitu ohjausmalli työpaikoille, suunnitellaan työpaikkajakso etukäteen. • Virtuaalinen etäohjaus: Workseed oppimispäiväkirjäkäytössä monipuolisuuden vuoksi. • Yhteiset pelisäännöt oppilaitoksen ja työpaikan kanssa. • Työelämän yhteistyöpäivät, joissa mukana oppilaitokset ja työelämä ja mahdollisesti opiskelijat. • Säännölliset työpaikkaohjaajakoulutukset Teamsin välityksellä. • Hankeyhteistyö.

Kanneljärven Opisto	<ul style="list-style-type: none"> • Koulutus sopimusten laadinta ja näyttöjen suunnittelu kolmikannassa: opiskelija, työelämän edustaja/edustajat ja ohjaava opettaja. • Ennen arviointipäätöstä arviointikokous, johon opiskelijakin osallistuu.
Karstulan Evankelinen Opisto	<ul style="list-style-type: none"> • Palapelitekniikka: opiskelija voi opiston muusta opetustarjonnasta poimia itselleen tutkinnon suorittamisen kannalta olennaisia koulutuspäiviä. • Hybridiopetus: työnteko ja opiskelu kulkevat rinta rinnan. Osa opiskelusta tapahtuu verkossa työpäivän päätteeksi.
Kelloseppäkoulu	<ul style="list-style-type: none"> • Hyvät lähiopetuksessa hankitut pohjat auttavat saamaan hyviä yrityksiä ja hyviä työtehtäviä työelämä jaksolle. • Läheinen ja nopea yhteistyö työelämän edustajien kanssa
Lappia	<ul style="list-style-type: none"> • Tiivis yhteistyö ja yhteydenpito yrityksiin • Yhteiset sovitut käytänteet. • Työpaikkojen ja koulutuksenjärjestäjän yhteinen ymmärrys ammattitaidosta. • Oppilaitoksen omat laadukkaat oppimisympäristöt. • Alueellinen tunnettavuus luotettavana yhteistyökumppanina esim. tapahtumien toteuttamisessa. • Joustavat aikataulut (kesto, ajankohta).
Keski-Pohjanmaan Konservatorio	<ul style="list-style-type: none"> • Musiikin mestari - kisälli- periaate toimii läpi vuosisatojen
Keuda	<ul style="list-style-type: none"> • Hoks tehdään yhdessä työpaikkaohjaajan ja opiskelijan kanssa • Työpaikkaohjaajien infot kahdesti vuodessa • Opiskelijoiden ohjauskioskit (yhteiset ohjaustuokiot) säännöllisesti opetuspäivien yhteydessä • Kontaktit työelämään on kaiken A ja O. • Oppilaitos näkyy työpaikoilla, ollaan läsnä ja tiedossa työpaikoilla. Opettaja kykenee vastaamaan kysymyksiin. Myyjän rooli, miksi kannattaa hyödyntää Keudassa opiskelua. Win-win tilanne ja sanoma. • Oppilas kysyy työnantajalta koulutusmahdollisuutta. Opettaja ottaa yhteyden työnantajaan. Mietitään yhdessä suoritettavat tutkinnon osat ja osaamistavoitteet. Pidetään yhteyttä työelämäjakson aikana.
Kiipula	<ul style="list-style-type: none"> • Kokeneemmat opiskelijat ohjaavat aloittavia opiskelijoita myös työelämässä oppimisen jaksoilla. • Opiskelijalle selkeä suunnitelma työelämässä oppimisen paikoille. Selkeä suunnitelma tukee kaikkia osapuolia. • Minä oppijana- kuvaus toimitetaan opiskelijan mukana työelämässä oppimisen paikoille. Nämä kuvaukset antavat hyvän kuvan opiskelijan tuen tarpeista ja vahvuuksista myös työpaikkaohjaajalle. • Opettajan on hyvä tuntee opiskelija hyvin. Ohjaaminen työpaikoilla on tällöin helpompaa ja tiedon siirto työpaikkaohjaajalle onnistuu. Muutenkin tiivis yhteydenpito koko jakson aikana on edellytys onnistuneelle jaksolle. • Työelämän palkitseminen ja muistaminen hyvästä yhteistyöstä. • Yhteinen jaettu kalenteri opiskelijan, työpaikkaohjaajan ja opettajan kanssa. Kalenteriin sovittu työtehtäviä, arviointia ja esim. ohjauskäynnit. • Osuuskunta toimii hyvänä työelämässä oppimisen ympäristönä. Opiskelijat pääsevät harjoittelemaan yrittäjyyttä ja oikeaa asiakaspalvelua sitä kautta. <p>case-julkinen sektori</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Toimintamalli v.2018 alk. Tampereella: Tampereen Infra Oy antaa aidon oppimisympäristön puiston ja koulun laajan piha-alueen puutarha-alan perustutkintoa opiskeleville. • Alueen puutarhurit/työnjohto tulevat tapaamaan opiskelijoita aina syyslukukauden alussa puistoon ja heidän kanssaan käydään läpi työtehtävät/niiden tärkeysjärjestys • Puutarhurit poikkeavat työkaudella puistossa ja heidän kanssaan käydään puhelinkeskusteluja tehtävistä työtehtävistä. • Opiskelijat pääsevät tekemään/harjoittelemaan monipuolisesti mm. viheralueiden kunnossapitotehtäviä, istuttamaan ja hoitamaan kasveja, käyttämään koneita ja laitteita jne. • Opiskelijoiden tulevissa työympäristöissä opiskellaan ja opitaan myös tuntemaan kasveja. • Puutarha-alan opiskelijoille tulee tutuksi heti opintojen alussa pt-alan työelämä: työympäristöt, käytänteet jne. <p>case yksityinen sektori</p> <ul style="list-style-type: none"> • Yrityksen kanssa sovitaan yhteisistä ”työprojekteista”. Puutarhuriopiskelijaryhmän kanssa osallistutaan mm. pensasaidan alasleikkausprojektiin. Näin opiskelijoille tulee kso. työpaikalla tehtävä työ ja tiiminvetäjät jne. tutuksi. • Yritys, joiden kanssa tehdään yhteistyöprojekteja ovat ottaneet opiskelijoita koulutus sopimuksella työpaikalle oppimaan, tehneet oppisopimuksia ja työllistäneet valmistumisen jälkeen opiskelijoita. • Opiskelijat ovat neljä päivää viikossa työelämässä oppimassa. Yhden päivän opiskelijat ovat etänä/koululla, jonka aikaan käydään kokemuksia ja opittuja asioita yhdessä esim. Teamsin välityksellä. Näin osaamista on voitu jakaa. Samalla suunnitellaan tulevan viikon oppimista. Oppimistehtäviä voidaan antaa viikon aikana esim. Kaizalan välityksellä. Oppimispäiväkirjaa hyödynnetään opiskelun tukena. • Työvaltaisuus tukee opiskelijoiden oppimista sekä työllistymistä. Samalla myös opetushenkilöstön alakohtainen osaaminen kasvaa, kun tekee töitä yhdessä opiskelijan ja työpaikkaohjaajan kanssa. • Tiivis tuki työelämään. Työpaikoilla ollaan myös fyysisesti läsnä ohjaamassa tarvittaessa. Ohjauspäivät ovat hyviä työelämässä oppimisen jaksojen aikana.
STEP-koulutus	<ul style="list-style-type: none"> • Henkilökohtaiset kontaktit. • Hius- ja kauneudenhoitoalalla yrittäjätapaamiset säännöllisesti. Tapaamisissa muodostetaan yhteistä näkemystä työelämässä oppimisesta. Yrittäjien tieto mm. tutkinnon osista karttuu. • Seurakunta- ja hautauspalvelualalla koulutustoimijoita on vähän. Emme kilpaile muiden koulutuksen järjestäjien kanssa, vaan teemme yhteistyötä ja suosittellemme toisiamme. Ostamme toisiltamme koulutusta, jaamme oppimistehtäviä jne.
Etelä-Pohjanmaan Opisto	<ul style="list-style-type: none"> • Lyhyet täsmäwebinaarit työpaikkaohjaajille • Pitkäjänteinen tiivis yhteistyö alueen työelämän kanssa
Ekami	<ul style="list-style-type: none"> • Sopimuksien sähköinen allekirjoitus

	<ul style="list-style-type: none"> • Työelämässä oppimisen yhteinen kurssipohja e-oppimisympäristössä • työpaikkaohjaajakoulutukset verkkototeutuksena (ohjaan.fi) • Teemme tiiviisti yhteistyötä työnantajien kanssa hankkeissa ja yhteistyöprojekteissa, jolloin työelämässä oppimiseen liittyvä yhteydenpitokin on helpompaa. • Arvostetaan, kiitetään ja kunnioitetaan työelämän edustusta. • Tarjotaan työpaikkaohjaajakoulutusta ja tarjotaan apua, keskustellaan yhdessä. • Omat täydennyskouluttamamme henkilöt kehittävät työelämässä ja opiskelijamme pääsevät mukaan. • Työelämäoppiminen integroidaan teoriaan tiiviisti, samat teorian opettajat ohjaavat työelämäjaksoja.
<p>Koulutuskeskus Salpaus</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Isot toimijat kaupan alalla, K-ryhmä, S-ryhmä ja Lidl, tulevat mielellään kertomaan kaupan tarjoamista urapolkuvaihtoehdoista opiskelijoille ja tarjoavat aktiivisesti työelämässä oppimisen mahdollisuuksia sekä myös palkallista työtä. Samoin tekevät myös taloushallinnon toimijat esim. Accountor, Rantalainen jne. • Koulutusten kautta kehitetään yritysten toimintaa laaja-alaisesti esim. esimiestyötä ja halutaan herätellä koulutuksen kautta saatavaa osaamista työntekijöille. • Taitovalmentajat ovat ohjaamassa opiskelijoita oppilaitoksella ja/tai työpaikalla. Heidän työnsä on suurimmaksi osaksi opiskelijoiden yksilöllistä tai ryhmässä tapahtuvaa ohjaamista. Taitovalmentajat harjaannuttavat opiskelijoita asioita, tarvittaessa myös työelämässä oppimisen aikana työpaikoilla. Tuki voi olla tsemppaamista, opiskelijan työskentelyn seuraamista, työparina olemista yms. Huomioitavaa on, että taitovalmentaja ei ole opettaja ja hänellä ei ole opettajan pedagogista vastuuta. • Kotoutumiskoulutuksessa olleesta hankkeesta saatiin tukea työpaikalla oppimiseen hoiva-avustajakoulutuksessa. Opiskelijoiden ohjaamisesta keskusteltiin työpaikkaohjaajien kanssa. Hankkeesta saatiin apua myös opiskelijoiden ohjaamiseen ja keskusteluihin työpaikkaohjaajan kanssa työpaikalle. Maahanmuuttajakoulutukseen on saatu pysyvä yhteistyö työpaikkojen kanssa ja opiskelija suorittaa kaikki työelämässä oppimisensa samassa työpaikassa. Myös yhteistyö hankkeiden kanssa tullut sitä kautta tutummaksi. • Puhtauspalvelualalla opiskelija laatii itsestään esittelykirjeen koulutussopimustyöpaikkaan. Kirjeessä hän kertoo itsestään, opiskelustaan ja kiinnostuksensa kohteista liittäen siihen mahdollisesti esim. kuvia. • Koulutussopimuksen lisäksi työpaikalle on laadittu ohje työelämässä oppimisen jaksosta. Siinä kerrotaan jakson ajoituksesta, tähän mennessä opiskeluista asioista, jakson yleisistä tavoitteista ja esim. poissaolokäytännöistä. Em. lisäksi opiskelija toimittaa työpaikalle tutkinnon osan tavoitteet, arvioinnin ja palautelomakkeen sekä työajanseurannan. • Turvallisuusalalla opintojen loppuvaiheessa olevat ja valmistuvat opiskelijat otetaan tarkasteltavaksi työelämässä oppimisen työpaikan kanssa ryhmänä, koska työnantajia on rajoitetusti. Työnantaja ohjaa työelämässä oppimassa olevia opiskelijoita opinnoissa ja näyttöihin. Työelämässä oppimisen ajat

	<p>pyritään pitämään suunnitelman mukaisina ja lyhyinä, keskimäärin n. 3–6 kk. Sinä aikana opiskelija tekee myös tarvittavat näytöt. Tämän jälkeen tehdään ohjattavien opiskelijaryhmien vaihto ja sama prosessi alkaa alusta.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Matkailualalla on mahdollista suorittaa näyttö myös kokoamalla osaamisportoliota näytettävään tutkinnon osaan tai useampiin tutkinnon osiin. Tällöin opiskelija osallistuu pidemmällä aikavälillä useisiin projekteihin ja erilaisiin tapahtumiin dokumentoiden tekemistään ja osaamistaan, esimerkiksi valokuvien, kirjallisesti, äänitiedostoina ja videoitten muodossa. Portfolion kautta esiteltävä osaaminen johdetaan luonnollisesti tutkinnon perusteista ja opiskelijan kanssa käydään läpi, minkä verran ja millaista osaamista osoittavaa dokumentaatiota pitää koota esiteltäväksi. Portfolio toteutetaan sähköisesti ja se voidaan koota yhteen esim. Trellossa tai PowerPoint tai Word -raportiksi, joissa on linkit esim. videoitteihin ja äänitiedostoihin. Osaamisportfolio toimitetaan arvioijille tutustuttavaksi ennen arviointikeskustelua. Opiskelija esittelee portfolionsa arviointikeskustelussa, ja se toimii keskustelun pohjana. Portfolioon liitetään myös osaan.fi -itsearviointi. • Joustava siirtyminen oppilaitoksen ja työpaikkojen välillä työtilanteen mukaan. Logistiikassa maahan muuttaneet opiskelijat ovat opiskelleet oppilaitoksella yto-pajassa suomen kieltä työelämässä oppimisjakson aikana, jos työpaikalla on ollut hiljaisempaa eikä heille ole ollut työtehtäviä. • Portfolio osaamisen hankkimisesta ja näytöistä hius- ja kauneudenhoitoalan eat:ssa. Jokainen tutkinnon osa alkaa nykyisen osaamisen itsearvioinnilla ja osaamistarpeen kartoituksella, SWOT → suunnitelma puuttuvan osaamisen hankkimisesta → puuttuvan osaamisen hankkiminen ja sen dokumentointi (kuvat, videot, linkit ym.) portfolioon → (ohjauksen hyödyntäminen, opettajien ja mentorin tuki, tiedon hankinta, oppimista tukevien tehtävien tekeminen) → itsearviointi osaamisen hankkimisesta ja ammattitaitovaatimusten saavuttamisesta. • Opiskelijan työelämässä oppimisen aikana pitämä reaaliaikainen sähköinen työ-/oppimispäiväkirja (blogi tms.), jota ohjaava opettaja voi seurata, on tuen tarpeen arvioimisen kannalta elintärkeä. Jos opiskelija ei säännöllisesti viesti työpaikalta ohjaavalle opettajalle, voi käydä niin, että ohjausta ja tukea ei ehditä antaa ajoissa. Päiväkirja on myös arvioinnin kannalta arvokas dokumentaation väline. • Oppimisalustat työkaluina: Projektinhallintaohjelmalla opiskelija kokoaa työelämässä oppimisen aikana kuvia, videoita ja näyttömateriaalia työvaiheittain ohjelmaan samoin kuin mm. työmaapäiväkirjat, työsuunnitelmat, oppimispäiväkirjan päivittäin jne. Myös blogeja käytetään samaan tapaan, joihin opiskelijat kokoavat materiaalia ja dokumentteja. • Rakennusosalalle on laadittu Perehdytys työelämässä oppimiseen -kurssi Elsa Moodleen. Opiskelijat suorittavat kurssin ennen työelämässä oppimisen jaksoa. • Tekstiili- ja muotialan kysely työpaikoille: Kohdistettu kysely työpaikoille, jossa selvitetään milloin ja millaista työelämässä oppimista opiskelijat voivat tehdä eri työpaikoilla esim. ikkunasomistukset, muotinäytökset, stailaukset jne. <p>Oppilaitosnuorisotyötä nuoriso- ja yhteisöohjaajaopiskelijoiden voimin:</p>
--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Kampusohjaajat opiskelevat kasvatus- ja ohjausalan perustutkintoa osaamisalanaan nuoriso- ja yhteisöohjaaja. Kampusohjaajille tehdään tutkinnon osa kerrallaan sopimus työelämässä oppimisen jakson toteuttamisesta Koulutuskeskus Salpauksessa. • Kampusohjaajat osallistuvat teoriaopetukseen oppisopimus- tai muun nuoriso- ja yhteisöohjaajaryhmän kanssa kerran kuukaudessa. • Opiskelijat osoittavat osaamisensa näytöillä, jotka arvioidaan yhdessä työpaikkaohjaajien kanssa. • Kampusohjaajat tekevät työtä nuorisotyön viitekehuksesta ja pääpaino työssä on opiskelijoiden kohtaamisissa. Oppilaitoksessa tarvitaan matalankynnyksen kohtaa, aikuisia, joilla on aikaa virallisen opetuksen ulkopuolella, ei kenenkään maalla. Matalankynnyksen kohtaamisilla pyritään tavoittamaan ajelehtivia ja yksinäisiä opiskelijoita. Toisaalta aktiivisen kohtaamisen avulla kampusohjaajat pääsevät helpommin puuttumaan esimerkiksi kampuksilla esiintyviin erityisiin ilmiöihin kuten päihteiden käyttöön tai kiusaamiseen. • Kampusohjaajat ovat mukana oppilaitoksen hyvinvointityössä ja yhteisöllisessä monialaisessa opiskeluhoitotyössä tarpeen mukaan. Kampusohjaajat ovat mukana luomassa yhteisöllisyyttä kampuksille järjestämällä yhdessä tutoreiden ja muiden opiskelijoiden kanssa erilaisia tapahtumia tai teemaviikkoja.
OSAO	<ul style="list-style-type: none"> • Opiskelija on päässyt haluamaansa yritykseen työssä oppimaan, motivaatio tehdä harjoittelu juuri tuossa työpaikassa. Sen jälkeen varmistetaan ohjaus, turvallisuusasiat, työvaate- ja ruokailuasiat. Varmistetaan opiskelijan perehdytys työpaikkaan ja työpaikkaohjaajan ja työyhteisön perehdytys opiskelijan tavoitteisiin. Koko työssäoppimisjakson aikana ollaan yhteydessä niin opiskelijaan kuin työpaikkaohjaajaan ja palautteen tarkastelua koko jakson ajan. Näyttöjen jälkeen arviointi ja palautteen summaaminen. • Opiskelijan hoksissa on löytynyt selkeä urasuunnitelma, jota kohti opiskelija haluaa edetä eli millaista työtä liikunta-alalla haluaa tehdä. Opiskelijalla on oman mielenkiinnon lisäksi varmistettu riittävä osaaminen haluamaansa suuntaan. Opiskelija hankkii itse harjoittelupaikan ja sovimme yhdessä tapaamisen ohjaajan, opiskelijan ja opettajan kanssa. Opettaja perehdyttää ohjaajaa ja täsmennetään tavoitteita työssäoppimisjaksolle sekä mietimme näytön toteuttamista työpaikalla. Opiskelija menee työssä oppimaan ja saa ohjaajalta tukea ja palautetta. Opettaja ja opiskelija ovat aktiivisesti yhteydessä sekä yhteisiä tapaamisia kaikkien kesken on riittävästi. • Hyvät työelämäyhteydet, jotka on jatkuneet vuosia. Luottamus oppilaitoksen ja yrityksen välillä. • Tapahtumien järjestäminen monialaisesti (OSAOn monet alat mukana, voi kerryttää monenlaista osaamista). • Laadittu yhteiset työelämässä oppimisen ja näyttöjen infodiat, jossa selkeät ohjeet. Hyvä opiskelijoille ja etenkin uusille opettajille perehdytyksenä. • Työpaikat varataan oppilaitosten kanssa yhdessä alueellisesti OSAO, Sdo, PSK. • Ennen TJK-jakson alkamista opettaja pitää luokassa infon, jossa käydään läpi tutkinnonosan ammattitaitovaatimukset ja tehtävät jakson aikana. Tehtävät on kirjattu myös koulutussopimukseen.

	<ul style="list-style-type: none"> • TJK-jaksolla opiskelija harjoittelee ammattitaitovaatimusten mukaisia työtehtäviä työpaikkaohjaajan ja opettajan tuella. Opiskelija kirjaa viikoittain tavoitteita työpaikkaohjaajan kanssa ja keskustelee niistä opettajan ohjauksen aikana. Opettaja tekee työpaikalle ohjauksen tarpeen mukaan ja muutoin on tavoitettavissa puhelimitse /Teamsin kautta sovitusti. Ohjauksen aikana opettaja varmistaa, että opiskelija saa hyvää ohjausta ja on päässyt tekemään sovittuja tehtäviä. Ohjaukset ovat kannustavia ja motivoivia, sitä varten ollaan tjk-jaksolla. • Näyttösuunnitelman ohjaus tapahtuu opiskelija, opettajan ja työpaikkaohjaajan kesken ja opiskelijan valmiudet arvioidaan ennen näytön aloitusta. Näytön arviointikeskustelussa opiskelija saa mahdollisuuden tehdä itsearviointia, onko näyttö mennyt suunnitelman mukaan ja onko hän havainnut kehittymisen tarpeita. Opiskelijalla on mahdollisuus pyytää arvioinnin tarkistamista 14vrk ajan tiedon saatuaan eli pääasiassa hän paikalla arviointikeskustelussa. • Opiskelijan motivaatiota lisää se, että tehdään todella hyvä HOKS ja opetusta vain puuttuviin ammattitaitovaatimuksiin. Tähän pyritään aina! • Opettajalähtöisesti haetaan koulutuspaikat. Opettaja tuntee opiskelijan ja työpaikat, johon voi suositella opiskelijaa. Opiskelija tekee hakemuksen opettajan ohjauksessa ja lähettää hakemuksen opettajan suosittelemaan paikkaan. • Opiskelua useassa paikassa samanaikaisesti. Opiskeluviikot voivat toteutua osittain koulutuspaikalla ja osan viikosta oppilaitoksessa.
<p>Ammattiopisto Tavastia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Verkostoituminen mahdollistaa monipuoliset oppimisympäristöt niin, että työelämän tarpeet ja opiskelijan tarpeet kohtaavat (tutkinnonperusteet) • Työnantajan tiloissa toteutetaan opetusta aidossa työympäristöissä ja työtilanteissa yhdessä oppisopimus opiskelijoiden ja oppilaitoksessa opiskelevien kanssa. • Opiskelija tekee jaksolta oppimispäiväkirjaa, joka voi olla myös kuvia ja/tai videoita. • Työelämässä oppiminen on systemaattisesti ohjeistettu, osaamisen osoittamisen suunnitelman tekemistä harjoitellaan. Opiskelijan tueksi on laadittu opintojen alussa viikkokohtainen muistilista. Meillä on hyvät kumppanuussuhteet työelämään. Otamme säännöllisesti yhteyttä opiskelijaan ja työpaikkaohjaajaan jaksojen aikana. Teemme huolella osaamisen arvioinnin yhdessä työpaikkaohjaajan kanssa.
<p>Kouvolan Ammattiopisto Eduko</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Väliarviointi ja työelämässä oppimisen esittely jakson päätyttyä Opiskelijan ylläpitämä blogi työelämässä oppimisesta Opiskelijan mahdollisuus, henkilökohtaistamisen kautta, valmistua tutkintoon 5 kk:ssa • Erikoisammattitutkinnossa tapana, että ennen seuraavaa tutkinnon osaa opiskelijat reflektivat edellisen teojakson "mitä jäi käteen" "mitä opin" jne. • Joustavuus työpaikkojen suuntaan • Salkkumalli hyvä työpaikkaohjaajien koulutuksen tukena • Työnhakutilanteessa opettaja kannustanut opiskelijoita antamaan työnäytteen. Näin osaaminen on helppo osoittaa.

	<ul style="list-style-type: none"> • Opettaja kannustanut opiskelijoita päivittämään/kokoamaan osaamistaan Instagram-tilille (kuvat, videot osaamisesta/opituista asioista). Työhakemukseen on lisätty instatilin osoite, jolloin työnantajan näkee saman tien mitä opintoja ja osaamista hakijalla on.
KSAK - Koillis-Suomen Aikuiskoulutus	<ul style="list-style-type: none"> • Mahdollisimman henkilökohtainen yhteydenpito - sekä yhteyshenkilön että työpaikkaohjaajan kanssa. • Työpaikkakohtaisen oppisopimuskoulutuksen toteuttaminen.
Kuortaneen Urheiluopisto	<ul style="list-style-type: none"> • Johtamisen ja yritysjohtamisen EAT ja Valmennuksen erikoisammattitutkinnossa on laajamittainen mentorointiohjelma käytössä ja sen osalta varmistetaan korkeatasoinen kehitysohjelma, tämä otetaan huomioon myös HOKS vaiheessa.
Kvarnen - Kronoby folkhögskola	<ul style="list-style-type: none"> • Vi tillåter eleverna att hitta den platsen som intresserar dom, stöder dom i processen men en del av lärandet för dom är ta kontakt med arbetsplatsen och ansöka praktikplats själv.
Laajasalon opisto	<ul style="list-style-type: none"> • Tiivis yhteistyö ja vakiintuneet työpaikkojen yhteistyökumppanit.
Lahden kansanopisto	<ul style="list-style-type: none"> • Opettajan aktiivinen rooli työpaikoilla: säännöllinen yhteydenpito ja käynnit työpaikalla. • Arvioijat koulutetaan aina tutkinnon osittain riippumatta aikaisemmista arviointi- ja ohjauskokemuksista.
Live	<ul style="list-style-type: none"> • Keskustelu opiskelijoiden kehitymisestä on kaikkien asia, ei vain yksittäisen opettajan tai ohjaajan. Opiskelijoiden etenemistä seuraamme tiiminä pyrkien siihen, että jaamme tehtävää tasaisesti. Olemme kehittäneet oppimisen seurantaan ja siitä opiskelijoiden kanssa käytävään keskusteluun myös oman applikaation. Se tukee vahvasti opiskelijan itsearviointitaitoja. Käytämme toki myös paljon videoita ja whatsappia opiskelijoiden kanssa käytävään yhteydenpitoon ja osaamisen seurantaan. • Toinen käytäntömme on yksinkertaisesti se, että opiskelija kirjoittaa kalenteriin päivittäin sen, mitä on päivän aikana tehnyt. Se ei ole itsestään selvää osaamista. Opettajan ja ohjaajan käynti kos-paikalla on merkittävästi helposti toteuttaa hyödyllisenä, kun on ennalta tiedossa, mitä opiskelija on tehnyt ja onko kos-sopimus toteutumassa siten kuin on sovittu. Päiväkirja kertoo nopeasti senkin, jos opiskelija on jumittumassa liian pitkäksi aikaan samoihin työtehtäviin. • Päivittäinen raportointi työpaikalta, jossa käydään läpi sekä tehdyt työtehtävät että se, mitä on päivän aikana oppinut. • Opiskelijat käyvät ryhmänä työelämässä oppimassa kerran viikossa opettajan ja ohjaajan tai opettajien johdolla. Opiskelijat, joilla ei ole aiempaa työelämäkokemusta, voivat lähteä työpaikalle turvallisesti ryhmän kanssa. On voitu toteuttaa tämä jopa jokaisessa tutkinnon osassa. • Tarjotaan mahdollisuus opettajan tai ohjaajan olla työelämäjakson alussa työpaikkaohjaajan tukena paikan päällä. Työpaikkaohjaaja perehdytetään opiskelijan ohjaamiseen ja niihin yksilöllisiin tukikeinoihin, joista juuri tämä opiskelija hyötyy.
Fai – Forssan ammatti-instituutti	<ul style="list-style-type: none"> • Hyvät / uudet esitteet kaikille työelämässä oppimisen osapuolille. • Näytön ensimmäinen ohjaus on työpaikalla mahdollisimman pian työssäoppisjakson alettua. Käydään tutkinnon arvioinnin perusteet ja työtehtävät.

	<ul style="list-style-type: none"> • Opiskelija pitää päiväkirjaa, josta nähdään työpaikalla oppimisen sisältö ja kehittyminen.
<p>Luksia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Aidot, työelämälähtöiset oppimisprojektit työelämässä opettavat työelämätaitoja ja substanssiosaamista parhaiten. • Erityisen tuen opiskelijan ja työpaikan yhteinen keskustelu ennen työelämässä oppimisen jakson alkua. Opiskelija kertoo itse tuen tarpeistaan ja työpaikan edustajat voivat valmistautua siihen, millaista ohjausta opiskelija tarvitsee. • Olemme sopineet kahden pakollisen tutkinnonosan osalta minimivaatimukset, kriteerit sille, milloin on valmis aloittamaan työelämässä oppimisen jakson. • Ensimmäisen ohjausajankohdan suunnitteleminen etukäteen. Opiskelija vie ehdotusajankohdan mukanaan työpaikalle ja ilmoittaa sen sopivuudesta opettajalle. Säästää aikaa. • Maahanmuuttajakoulutuksessa: opiskelija tekee itsestään esittelyn ja lähettää sen tulevaan työssäoppimispaikkaan. Tällöin tuleva työpaikka tutustuu tulevaan opiskelijaan jo etukäteen ja tämä helpottaa jakson aloittamista. • Ei erillisiä työharjoittelujaksoja, vaan integroitu malli, jossa lähiopetusta on myös työharjoittelujaksoilla. • Opettaja käy opiskelijan kanssa työpaikalla ennen työelämässä oppimisen jaksoa sopimassa työtehtävistä ja harjoittelusta. Samalla allekirjoitetaan sopimukset, samalla osapuolet tutustuvat paremmin toisiinsa ja yrityksen tilat ja toiminta tulee paremmin tutuksi. Samalla voidaan jo alustavasti suunnitella myös näyttöä yhdessä. • Opiskelijat, jotka menevät ensimmäistä kertaa työssä oppimisen jaksolle, tekevät jaksosta koosteen (PP, video yms.) ja esittävät sen opiskelijoille, jotka eivät ole vielä työssä oppimissa olleet. Muut opiskelijat saavat tätä kautta tietoa työpaikoista ja pystyvät pohtia paikkojen sopivuutta myös itselleen. • Opiskelijoita kannustetaan alusta asti omaan aktiivisuuteen tjk-paikkojen etsimisessä, apua saa silti aina tarvittaessa. Koulussa opettajat varmistavat ennen jaksoa opiskelijan työelämävalmiudet, jos niissä on vielä puutteita, harjoitellaan oppilaitosympäristössä kunnes taidot ovat riittävällä tasolla. Jos opiskelijalla on asioita, joista työharjoittelupaikan on hyvä tietää, asia otetaan opiskelijan luvalla työpaikan kanssa ennakkoon esille. Työssä oppimisen käytännöt, sisällöt ja tavoitteet keskustellaan aina kolmikantaisesti ennen jakson alkua. • Tjk-jakson aikana opiskelijaryhmällä ja opettajalla on yhteinen WhatsApp-ryhmä, jossa voidaan tiedottaa ryhmätasoisesti asioista ja jossa opiskelija voi saada vastauksia kysymyksiinsä joko opettajalta tai opiskelukavereilta: näin mahdollistuu myös vertaistuki ja -oppiminen. Opettaja on luvannut (arkipäivisin) vastata opiskelijan tai työpaikan yhteydenottoon 24 h sisällä, näin tuki ja ohjaus ovat koko ajan läsnä ja aktiivista. • Toimintamallia kehitetään aktiivisesti saatujen palautteiden perusteella, pandemia-aikana on hyödynnetty myös videointimahdollisuuksia ja omatoimista toistojen tekemistä muuallakin kuin kauneudenhoitoalan yrityksissä. • Oppimispäiväkirja, jota opiskelija täyttää säännöllisesti selostuksin, valokuvin ja myös tarvittaessa videoiden avulla. Oppimispäiväkirja auttaa opettajaa seuraamaan opiskelijan edistymistä ja suunnittelemaan näyttöjen ajankohtia.

	<ul style="list-style-type: none"> • Työpaikkaohjaajien koulutus, jossa ohjaajat voivat suorittaa osaamismerkkejä. Kannustaa koulutukseen, saadaan pitkäaikainen todistus osaamisesta. • Opettajien työelämäpäivä (Open partner), jossa opettajat lähtevät työpaikalle päiväksi töihin. Tällöin opettaja pääsee aidosti kokemaan ja näkemään, millaisessa ympäristössä ja millaiseen tilanteeseen opiskelija työssäoppimisen jaksolla toimii. Työpäivän avulla opettaja saa lisäinformaatiota myös siitä, millaisia lisämahdollisuuksia ympäristö tarjoaa esim. yhteistyöhön tai tutkinnon osien suorittamiseen. Hyötynä on myös se, että tullaan henkilöinä tutuiksi ja opiskelijat ovat opettajan kanssa samassa paikassa tehden samoja töitä. • Työelämän toiveisiin pohjautuen, nimetään yhteysopettaja, johon voidaan olla yhteydessä kaikissa asioissa.
Winnova	<ul style="list-style-type: none"> • Kotopro –ohjelman käyttö työpaikalla tapahtuvan oppimisen seurannassa rakennusalalla. Lisätiedot: Lehtori Pekka Kivioja, pekka.kivioja@winnova.fi, p. 044455 8236 • Mm. turva-alalla työnantajien informoiminen etukäteen tulevista työelämäjaksoista, jolloin työnantaja pystyy valmistautumaan tulevaan jaksoon. Yritysesittelyt, joissa opiskelijat tutustuvat työnantajiin ja heidän antamiinsa mahdollisuuksiin etukäteen ennen työharjoittelupaikan hakua. Lisätiedot: Päivi Rosenqvist, paivi.rosenqvist@winnova.fi • Työelämäpainotteinen koulutus, jossa opiskelijat ovat jo tutkinnon osan alussa työelämässä ja asioiden oppiminen teoriassa vahvistuu, kun opiskelijat tietävät mistä puhutaan. Lisätiedot: Jonna Vuorinen, jonna.vuorinen@winnova.fi
Helsingin Maalariammattikoulu	<ul style="list-style-type: none"> • Opettajilla hyvät resurssit hoitaa työelämässä oppiminen. Prosessi on kuvattu laatujärjestelmään ja se on sovittu työelämän kanssa yhdessä. Yhteistyötä on tehty koko oppilaitoksen olemassaoloajan vuodesta 1930. • Workseed LMS ohjelman käyttöönotto. Ohjelma on helppokäyttöinen ja suunniteltu ammatilliseen koulutukseen. Mobiilisovellus opiskelijoille toimiva. www.workseed.fi
Optima	<ul style="list-style-type: none"> • Avtalen i skick. Samtal med handledaren före Lia:n, vid start av arbetslivsperioden samt ett eller flere besök. • Kontakt till arbetsplatsen är A och O, lärarnas kontaktnät. • Kontakta Lia plats handledaren innan Lia börjar samt diskuterar målen för Lian och arbetsuppgifterna. Informera om kriterier och förväntningar angående Lia. • Optima har en bra kontakt och samarbete med arbetslivet på ett brett plan (tjänster, matchningar, utvecklingsteam) • Studerande söker själv sin LiAplats (läraren/ arbetslivskoordinatorn) handleder och hjälper vid behov). Läraren/arbetslivskoordinatorn skriver avtal. Teamledaren undertecknar avtalet. Läraren/arbetslivskoordinatorn kontaktar arbetsplatsen och håller en första diskussion. Studerande besöker arbetsplatsen och avtalet undertecknas. Läraren/arbetslivskoordinatorn håller kontakten med arbetsplatsen och studerande under avtalets gång genom besök, samtal osv. Studerande (UA) följer upp sitt lärande via LiA-dagboken (borde utvecklas). Yrkesprovet planeras i samråd med alla parter.

	<p>Bedömningen av yrkesprovet hålls efter det sker en diskussion där alla inblandade deltar.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vid LA kartläggs den studerandes kunskande på olika sätt genom diskussion och besök på arbetsplatsen och eller genom att la-studerande kommer till skolan och deltar i produktionen.
Oulun konservatorio	<ul style="list-style-type: none"> • Oppilas /ryhmä valmistaa ohjelmiston työelämäpaikan ohjeiden mukaan. Harjoittelee sen, käy esiintymässä, ja saa palautteen työelämäohjaajalta sekä opettajalta. Parhaassa tapauksessa oppilaat toistavat ohjelmiston myymällä sitä useaan paikkaan.
Paasikivi-Opisto	<ul style="list-style-type: none"> • Opiskelijan viikoittainen raportointi (Google Classroom) työtehtävistä ja kehityksestä/oppimisestä (tekstein ja työnäyttein)
Kiljavan opisto	<ul style="list-style-type: none"> • Oppilaitoksemme edustajat ovat kaikkiin työpaikkoihin / työpaikkaohjaajiin henkilökohtaisesti yhteydessä ja suunnittelevat yhdessä työelämän kanssa mahdollisimman sujuvan ja tavoitteellisen oppimisympäristön. Jokaisessa työelämässä oppimisen paikassa käydään henkilökohtaisesti ja luodaan luottamukselliset sekä turvalliset mahdollisuudet opiskelijan tueksi.
Livia	<ul style="list-style-type: none"> • Tutustumiskäynnit ja esim. sidosryhmäwebinaarit opintoihin liittyen. Työnantaja ja opiskelijat tutustuvat ja kynnys yhteydenottoon madaltuu.
Perho Liiketalousopisto	<ul style="list-style-type: none"> • Työpaikkakäyntien prosessit. • Hyvä suunnittelu, hyvä toteutus, opiskelijoille suunnatut näytön arviointiseminaarit ennen näytön arviointia. • Näyttösuunnitelmien prosessien toimivuus. • Joustava työelämälähtöinen toiminta. • Ohjausta aina saatavilla. Opiskelijan tarvitsee tietää vain oma yhteyshenkilönsä ("yhden luukun periaate"). • Lisäkoulutuksen tutkinnoissa yhdenmukainen materiaali ja prosessit. • Opiskelijaintrassa hyvin tietoa työelämässä oppimisen toimeenpanosta ja prosesseista. • Tavoitteena on win-win periaate: työelämässä oppimisesta hyötyvät sekä opiskelija, oppilaitos ja työelämä. • Pyritään sisäiseen laadun seurantaan ja kehittämiseen: näyttöjen ristiin arviointi (AT / EAT). <p>Matkailu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Suunnittelukäynti 2–3 viikkoa aloituksesta, jolloin opiskelija on perehtynyt työhön ja työpaikan toimintaan. Tämän jälkeen suunnitellaan näyttö. Opiskelija tekee itsearviointin kirjallisena, jolloin ohjaava opettaja saa paremman käsityksen opiskelijan osaamisesta. Näyttö voi kestää pidemmän aikaa.
Kankaanpään opisto	<ul style="list-style-type: none"> • Verkossa toteutettavat työelämäyhteistyötapaamiset. Silloin käsitellään mm. tutkinnon rakenne, sekä näytön prosessi. • Opiskelijat hakevat itseohjautuvasti työpaikat työelämässä oppimiseen ja näin ollen hyvin usein työllistyvät juuri näihin työpaikkoihin.
Pohjois-Savon Opisto	<ul style="list-style-type: none"> • Työpaikkaohjaajille on järjestetty yhteisiä koulutustilaisuuksia ja toisaalta työpaikkaohjaajia on koulutettu joustavasti puhelimesta työelämän tarpeiden mukaisesti.

	<ul style="list-style-type: none"> Olemme myös aktiivisesti yhteydessä työpaikkaohjaajiin, jokaisen kanssa soitetaan ensimmäisen viikon jälkeen ja jatkossa aina tarvittaessa.
Koulutuskeskus Brahe	<ul style="list-style-type: none"> Kiinteä vuoropuhelu eri osapuolten välillä. Pyritään huomioimaan työelämän toiveet ja tarpeet. Kaikkien osapuolten arvostus. Media-alan ja kuvallisen ilmaisun opiskelijoille on rakennettu oppimissolu konepajayritykseen, jossa työskennellen tekevät markkinointi- ym. materiaalia yritykselle. Tavoitteena on edelleen kehittää solua niin, että opiskelijat voisivat jatkossa tehdä asiakastöitä myös alueen muille yrityksille, oppimissolusta käsin. Opiskelija, työpaikkaohjaaja ja opettaja tietää mitä pitää oppia, miten se pitää opettaa ja toimii niiden periaatteiden mukaan. Työelämässä oppimisen yhteydessä käytetään Padlet-sovellusta, jonka avulla opiskelijan on helppo tehdä näkyväksi saavuttamansa osaaminen. Opiskelija suorittaa pääosan opinnoistaan työskentelemällä yrityksessä. Ytöpäivät, opettajan käynnit sekä näytöt on etukäteen suunniteltu ja aikataulutettu. Työelämässä toimiminen -yto on osin integroitu harjoitteluun. <p>Osaajapolut yhdessä työelämän kanssa, esimerkkinä elementtirakentajan polku.</p> <ul style="list-style-type: none"> Elementtirakentajan polkua on kehitetty yhteistyössä työelämäkumppanin kanssa. Polkua rakennettaessa on ensi sovittu yleisistä käytänteistä. Opiskelija voi HOKSin tekovaiheessa valita elementtirakentajan polun, jolloin pääosa opinnoista on mahdollista suorittaa koulutus- tai oppisopimuksella rakennuselementtitehtaalla. Tällöin valitaan opiskelijan ammattitaitotavoitteita vastaavat, yrityksen työtehtäviin soveltuvat valinnaiset tutkinnon osat. Taustalla on rakennusalan perustutkinto / talonrakennuksen osaamisala. Elementtirakentajan polulla valittavat tutkinnon osat: Pakolliset tutkinnon osat: <ul style="list-style-type: none"> Rakennustyömaalla toimiminen Runkovaiheen työt Perustusvaiheen työt Valinnaiset tutkinnon osat: <ul style="list-style-type: none"> Rakennuselementtien valmistaminen Sisävalmistusvaiheen työt Ovi- ja ikkunatyöt Ulkoverhoustyöt Elementtiasennus Laatoitus Lisäksi mahdollista suorittaa paikallinen tutkinnon osa 15 osp (valinnainen). Työpaikkaohjaajat on koulutettu ja perehdytetty elementtirakentajan polkuun ja yrityksessä on yksi työpaikkaohjaaja, joka valvoo kokonaisuutta.
Raahen porvari- ja kauppakoulu	<ul style="list-style-type: none"> osaamiskartat, joissa on kuvattu tutkinnon osan arviointikriteerit, jaetaan työpaikoille työpaikalla tapahtuvan oppimisen infot opiskelijoille Sisältö verkossa, aikataulutus yrityksen rytmin mukaisesti

<p>Raseko</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Riittävästi resursseja sekä työpaikkaohjaajille että opettajille. • Työpaikalla ollaan tietoisia opiskelijan opintojen ja osaamisen kehittymisen tilanteesta. Tutkinnon osien suorittamisjärjestys voi eri opiskelijoilla poiketa erittäin paljon. • Työpaikkaohjaajia pitäisi olla vähintään kaksi. • Opiskelijan ja ohjaajien työvuorojen pitäisi pääsääntöisesti olla samoja, jotta osaamisen kehittymisen seuranta olisi säännöllistä. • Asenteet työelämään sopiviksi, mahdollistetaan monipuolinen oppiminen. • Ennen työelämäjaksoa opiskelijat ja opettajaohjaajat kokoontuvat työelämäinfoon. Infossa keskustellaan työelämän pelisäännöistä, ammattiosaamisen kriteereistä, ja opiskelijoita askarruttavista kysymyksistä. • Erityisopettaja ohjaa Kos- jaksolla erityisen tuen opiskelijoita. Opettajat valmentavat opiskelijat ennen työelämään lähtöä ja ohjataan myös opiskelijaa käymään työpaikoilla ennen jaksoa. Opettajat myös käyvät työpaikoilla ja tekevät yhteistyötä työelämän kanssa. • Kaikkien osapuolten riittävä yhteistyö (opiskelija, opettaja, työpaikkaohjaaja) • Kuvallisten materiaalien ottaminen mukaan ohjauksiin ja arviointeihin. Opiskelijat, joilla on vaikeuksia ymmärtää suomen kieltä, helpottaa kuvien esittäminen kysymysten yhteydessä. Esimerkiksi lautasmallin ja terveellisen ruokavalion kysyminen yhdessä kuvien kanssa helpottaa ymmärrettävyyttä. Kestävä kehitys ja hävikin vähentäminen on yhteydessä taloudelliseen kannattavuuteen. Kuvat kertovat enemmän, kuin sata sanaa. • Ohjaan.fi -sivuston materiaalin hyödyntäminen. • Oikealla asenteella saa oikeaa arvostusta työnantajalta vaikka osaaminen olisi puutteellista • Opiskelijat tekevät päiväkohtaisen raportin oppimastaan vastuuopettajalleen. Raportti sisältää kuvia ja kertomuksen siitä, että mitä on työssä oppinut. Opiskelija pitää kirjaa osaamisestaan yhdessä opettajan ja työpaikkaohjaajan kanssa. Tätä osaamista verrataan tutkinnon perusteissa oleviin osaamisvaatimuksiin. Opiskelijalla on näyttölomake, johon kirjataan tehty osaamisen näyttö sovitusti. Opiskelija veloitetaan seuraamaan tutkinnonperusteiden ammattitaitovaatimuksia. • Tiivis ja jatkuva yhteistyö, laadukas ohjaus puolin ja toisin. Selkeät tavoitteet koko jakson aikana. • Työpaikkaohjaajien kouluttaminen. • Työelämän iltapäiväkahvit. • Työelämätoimikunta. • Yksi opiskelupäivä viikossa oppilaitoksessa on osoittautunut toimivaksi käytännöksi.
<p>Rakennusteollisuuden koulutuskeskus RATEKO</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Työelämän osapuolten (vertainen, esimies) osallistaminen opiskelijan tukemiseen koko koulutuksen ajan sekä näytöissä. • Käytämme mielellämme kahta työelämän arvioijaa yhden sijasta, koska tämä edistää monipuolista ja laaja-alaista arviointiaineiston saantia. Poissaolotapauksessa useamman arvioijan käyttö mahdollistaa suunnitellun näytön toteutumisen arvioijien minimimäärällä. Tästä on hyötyä myös tutkinnosta ja koulutusmahdollisuuksista tiedottamisessa ja elinikäisen oppimisen edistämisessä.

Raudaskylän Kristillinen Opisto	<ul style="list-style-type: none"> • Wilmassa työpaikalla oppimisen päiväkirja, josta tutkintovastaava voi seurata oppimisen kehittymistä.
Redu	<ul style="list-style-type: none"> • Alan opiskelijat voivat saada työpaikkoja laajentamalla osaamistaan digitukeen. Oppilaitoksella on suunniteltu ja toteutettu oma digituen toteutuksen malli. Sitä sovelletaan ja hyödynnetään omiin sisäisiin IT-tukipalveluihin, sekä tarjotaan myös ulkoisiin työelämäyhteyksiin. • Aloituskeskustelu, väliarviointi, arviointikeskustelu. • Työssäoppimisen käynnistämisen prosessi on selkeä: sopimukset, tavoitteet, yhteydenpito jne. • Emme liiketoiminnan alalla kouluta työelämää erillisillä työelämäkoulutuksilla vaan ohjeistamme työpaikkaohjaajia aina opiskelijoiden työelämäjaksojen yhteydessä. Se on tullut ihan tavaksi. Myös uudet työpaikkaohjaajat koulutetaan tällä tavoin. • Redun tasolla on tarjolla työpaikkaohjaajakoulutusta. • Oppija otetaan työelämässä vastaan positiivisessa mielessä ilman ennako-odotuksia. Annetaan niitä mahdollisuuksia vaativampaankin hommaan. Muistetaan perehdyttää ja opastaa. • Opettaja laittaa työpaikalle tiedot opiskelijoista kaksi viikkoa ennen työssäoppimisen alkamista. Opiskelijalla mahdollisuus käydä etukäteen tutustumassa työpaikkaa. • Opiskelija valmennetaan työssäoppimisen jaksolle. Hän ottaa itse yhteyttä työpaikalle ja sopii aloituksen. Jakson alussa pidetään tavoite- ja sopimuskeskustelu. Oppimista seurataan ja noin kaksi viikkoa ennen suunniteltua näyttöä pidetään väliarviointi, jossa pohditaan valmiutta näyttöön. • Yhteinen työmaatoiminta oppilaitosmuotoisena ennen oppi/koulutusoppimussopimusjaksoa, jolloin sekä työnantaja, että opiskelija jo tuntevat toisensa.
Saamelaisalueen Koulutuskeskus	<ul style="list-style-type: none"> • Aktiivinen kontaktointi (esim. paikan päällä vierailu) ja hyvät välit toiminta-alueen työelämän avainhenkilöihin, jolla ennakoiva vaikutus mahd. ongelmatilanteisiin. • Nopean reagoinnin mahdollisuus poikkeustilanteisiin. • Koulutus/oppisopimuksen sisällön tarkka käsittely kaikkien asianomaisten kesken.
Salon seudun ammattiopisto	<ul style="list-style-type: none"> • Oppijoiden kohdalla vakiintunut käytäntö oman osaamisen dokumentoinnista julkiseen blogiin. Blogi tekee opiskelija osaamisen näkyväksi seuraavalle työnantajalle. Blogi toimii siis työllistymisen ja työn hakemisen ja myös jatko-opintoihin hakemisen tukena. <p>ASIAKASTYÖPROJEKTIT (näytöt)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Projektit ovat aitoja yritysten tarpeista lähteviä asiakastöitä. • Asiakastöistä pidetään esittelytilaisuus opiskelijoille. Opiskelijat hakevat itse projektia /projekteja, joista ovat kiinnostuneita. Opettajat päättävät opiskelijoiden osaamisen ja vahvuuksien perusteella ketkä muodostavat mihinkin projektiin tiimin.

	<ul style="list-style-type: none"> • Asiakastyöprojekti toteutetaan oppilaitoksessa. Opettaja ohjaa, antaa palautteen. • Työn tekemisen aikana pidetään katselmuksia projektin etenemisestä. Katselmukseen osallistuu yleensä myös asiakas. <p>Osaamisen työkirja, liiketoiminta pt</p> <ul style="list-style-type: none"> • sovellus, jossa on kirjattu kunkin tutkinnon osan ammattitaitovaatimukset ja työtehtävät. • kaikki opiskelijat dokumentoivat tehtyjä työtehtäviä osaamisen työkirjaan sekä oppilaitoksen ammattitöissä että työpaikalla koulutus- tai oppisopimuksen aikana • opiskelijoita kutsutaan myös työpaikalla järjestettävän koulutuksen aikana oppilaitokseen, jolloin osaamisen dokumentointia tehdään ryhmässä ja kirjaamiseen saa tukea opettajalta • opettaja tarkistaa osaamisen työkirjoja ja antaa palautetta opiskelijalle • osaamisen työkirjan työtehtävät löytyvät koulutus- ja oppisopimuksesta, jolloin se on hyvä ohjausväline työpaikkaohjaajalle • opiskelijaa kehoitetaan näyttämään työkirjaa työpaikkaohjaajalle ja keskustelemaan työtehtävistä ja osaamisen kertymisestä yhdessä työpaikkaohjaajan kanssa • osaamisen työkirja toimii hyvin myös näytön arvioinnissa, opettaja näkee miten opiskelija on kirjannut osaamistaan ja sitä kautta opiskelijan on mahdollista antaa itsearviointia tutkinnon osan osaamisestaan <p>Työvaltaiset koulutuksen toteutukset:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tehdään seutuyhteistyönä Paimion, Someron ja Salon kanssa. • Koulutetaan lähihoitajia ja hoiva-avustajia yhteisissä oppimisympäristöissä työelämän kanssa. • Koulutus toteutetaan ko. paikkakunnilla: yksi päivä teoriaa ja neljä päivää työpaikalla. • Kouluttaminen vastaa välittömästi alueen työvoimapulaan.
SASKY	<ul style="list-style-type: none"> • Monipuolinen ja turvallinen koulutussopimuspaikka opiskelijalle työelämässä oppimiseen. • Oppimispäiväkirjan kirjaaminen työelämäjaksolla on hyväksi havaittu. • Teamsin hyödyntäminen monipuolistaa ja mahdollistaa • Valmistava työpaikalla tapahtuva oppiminen (esim. 2vk) ennen varsinaista näytöllistä jaksoa • Koulutettu työpaikkaohjaaja • Opettajan opetus työpaikalla tapahtuvan oppimisen ympäristöissä
Sataedu	<ul style="list-style-type: none"> • Aina ensimmäisellä työpaikkakäynnillä käydään selkeästi läpi työpaikkajakson tavoitteet ja sovitaan yhdessä keinot ja työtehtävät. Käydään myös käytännön asiat läpi, miten ilmoitetaan mahdollisesta sairastumisesta, työvaatteet, taukojen ajoitus jne. • Keskustellaan työpaikan yhteyshenkilön ja/tai työpaikkaohjaajan kanssa miten alalla menee, millaiset tulevaisuuden näkymät yrityksellä tai muussa

	<p>organisaatiossa on, mitä haasteita → näin saadaan paljon tietoa ja lisää ymmärrystä siitä millaista osaamista työelämä tarvitsee nyt ja tulevaisuudessa.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Työelämäarvioijan perehdyttämislomake auttaa muistamaan, mitkä kaikki asiat tulee arvioijan perehdyttämisessä käydä läpi (tasalaatuisuus). • Osuuskunta oppimisympäristönä oppilaitoksen tiloissa. Hius- ja kauneudenhoitoalan valmistuvat tai jo valmistuneet opiskelijat voivat toimia osuuskuntayrittäjinä sopimusyrittäjäsopimuksella oppilaitoksen tiloissa opettajan ohjauksessa. Osuuskuntayrittäjät harjoittelevat samalla myös kevytyrittäjyyttä ja samalla oppilaitos toimii ns. yrityskiihdyttämönä ja ponnahduslautana varsinaiseksi yrittäjäksi. Osuuskuntayrittäjillä voi olla myös koulutusopimuksella kumppaneita saman alan opiskelijoita, jotka ovat oppimassa osuuskuntayrittäjien oppimisympäristössä opettajan johdolla.
Savon ammattiopisto	<ul style="list-style-type: none"> • Elintarvikealan opiskelijat kutsutaan työelämäjakson puolessavälissä päiväksi koolle oppilaitokselle ja kerrataan tutkinnon perusteet sekä ohjataan näyttösuunnitelman tekoon. Työssäoppimisjakson päättymisen jälkeen pidetään palautepäivä. • Meillä on käytössä ammatinohjaaja ja pajatoiminta. Näin voidaan auttaa ja tukea opiskelijoita tarvittaessa työelämäjaksolla. • Työelämäkoordinaattorit auttavat oppisopimusasioissa opettajia ja ohjaajia sekä työpaikkojen edustajia (työnantajia, työpaikkaohjaajia ja opiskelijoita). • Opettajalla on käytössä resurssia työpaikalla tapahtuvan oppimisen ohjaamiseen kohdennetusti myös opiskelijan, jolla on ETS ohjaamiseen. • Meillä on sote-perustutkinnossa keskitetty työpaikalla tapahtuvien työpaikkojen sopiminen. Sitä hoitaa työelämässä oppimisen koordinaattori.
Sedu	<ul style="list-style-type: none"> • Erikseen nimetty työelämässä oppimisen ohjaaja, joka hoitaa tutkintokohtaisesti kaikkea kyseisen tutkinnon työpaikalla tapahtuvaa oppimista sekä nuoria että aikuisia (pt ja at). Tällöin opiskelijat saavat tasalaatuista tukea ja ohjausta työelämässä oppimisessa (esimerkkinä metsäalan malli). • Ennen työelämässä oppimisen jaksoa varmistetaan opiskelijan opintojen tavoitteiden mukainen eteneminen. Vasta sitten päästetään opiskelija työelämässä oppimiseen. • Opiskelijoiden ja opettajan reflektiopajat työelämässä oppimisen jakson aikana joko työpaikalla järjestettynä tai Teamsillä. Opiskelijat saavat vaihtaa kokemuksiaan ja opettaja pystyy syventämään tiedollisen osaamisen asioita käytäntöön. • Näyttösuunnitelma Wilmassa sähköisessä muodossa. Opiskelijan näyttösuunnitelma kulkee koko ajan kännykässä mukana ja suunnittelua voidaan tehdä oppituntien puitteissa ja jatkaa työelämässä oppimisen aikana joustavasti. • Sähköinen päiväkirja, ajantasaiset työpaikkaohjaajarekisterit, sähköinen ruokarahahakemus. • Koulutuksen alkaessa työelämänedustaja tulee kertomaan alasta/yrityksestä. • Teams:n hyödyntäminen työelämässä oppimisessa (ohjaus, arviointi). <p>Työelämäpainotteinen opintopolku liiketoiminnan perustutkinnossa</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Toteutuksessa tarjotaan perustutkinto-opiskelijoille mahdollisuus suorittaa tutkinto työelämäpainotteisesti oppilaitoksessa annettavaa tutkintokoulutusta ja työelämässä oppimista yhdistämällä: oppilaitoksessa toteutettavat lähijaksot vuorottelevat työelämässä oppimisen jaksojen kanssa. • Tavoitteena on löytää opiskelijoille työpaikkoja, joissa he voivat työskennellä pitkäjänteisesti koulutus- tai oppisopimuksella. • Pyrimme siihen, että mahdollisimman monet voivat siirtyä oppisopimukseen tutkinnon suorittamisen aikana. • Toteutuksessa opettajat käyvät ohjaamassa ja opettamassa työpaikoilla. • Lisäksi hyödynnetään sähköistä oppimisympäristöä, jossa seurataan ja tehdään näkyväksi osaamisen hankkimista esimerkiksi erilaisten työelämässä toteutettavien oppimistehtävien avulla.
<p>Suomen Diakoniaopisto - SDO</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Työelämävastaavat oppimisympäristöt oppilaitoksessa, joissa oikeat maksavat asiakkaat. Ammattiohjaajat opiskelijoita näissä myös opettajien lisäksi ohjaamassa. Näin mahdollistuu myös yksilöllisissä poluissa opintojen nopeuttaminen tai pitkien poissaolojen aiheuttamien oppimisvajeiden paikkaaminen. Yksilöllisen mittaiset jaksot myös. Artikkeli: "Oppimista ja osaamista yksilöllisesti SKY-Opiston Tähtipajassa, Halsas-Lehto. Julkaisussa Ammatillisia opintoja yksilöllisesti, Haaga-Helia Ammattikorkeakoulu, 3/2018, Next Print- Oy, Helsinki <p>Kohtaamispaikka-prosessi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Suomen Diakoniaopistolla kohtaaminen ja rinnalla kulkeminen ovat keskeinen arvo, ja se näkyy arjessa. Kohtaamispaikka-prosessista on tullut hyvää palautetta sekä opettajilta että opiskelijoilta. Tällä hetkellä oppilaitoksessa on käynnissä uusi pilotti, jonka aikana tavoitteena on luoda useita "Kohtaamispaikka"-mahdollisuuksia opintojen eri vaiheisiin uudenlaisten työkalujen avulla. • Tavoitteena on ennakoida mahdollisia työelämässä oppimisjakson suorittamiseen liittyviä haasteita ja pitkällä tähtäimellä vähentää keskeyttämisä. Prosessi auttaa tunnistamaan tuen tarpeet, ja sen avulla tavoitetaan myös sellaisia opiskelijoita, jotka eivät itse aktiivisesti hae apua tai heidän tuen tarpeensa ole selkeästi havaittavissa. Toimintatapa tuo tasalaatuisuutta ohjaukseen, tukee HOKS-prosessia ja uraohjausta. OPVA opinnot tukevat prosessia. • Toimintatapa, joka tukee opiskelijoita erityisesti ennen 1. työpaikalla tapahtuvaa oppimista: 1. Opiskelija vastaa ohjatusti lyhyeen kyselyyn ennen lähtöä 1. työelämäjaksolle. Kyselyssä kartoitetaan opiskelijan tilannetta 7 kysymyksen avulla. Aihealueina: motivaatio, ajanhallinta, jaksaminen, teoriaosaaminen, arki, sosiaaliset tilanteet, suomen kielen taito. 2. Kyselyn jälkeen opiskelijalla on mahdollisuus varata aika kahdenkeskiseen tapaamiseen vastuuopettajan kanssa. 3. Tapaamisessa keskustellaan tulevasta työelämässä oppimisesta ja tarvittaessa opiskelijalle suunnitellaan siihen tukimuotoja, joista on koottu lista suunnittelun avuksi. 4. Vastuuopettajalle on varattu prosessin toteutukseen resursseja ensimmäisen työelämäjakson

	<p>yhteyteen. Lomakkeita voi hyödyntää tarvittaessa muidenkin työelämässä oppimisten aikana.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tuki myös työssäoppimisen aikana on monimuotoista: viikkosuunnitelma, Wilman oppimispäiväkirja ja näyttöön on tehdy podcasteja wilman lomakkeiden rinnalle. <p>Työelämälähtöinen yhteissuunnittelu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ammatilliset oppilaitokset ovat perinteisesti suunnitelleet työelämälle suunnattua lisä- ja täydennyskoulutustarjontaa keräten ennakointietoa eri lähteistä. Ennakointiedon perusteella on laadittu suunnitelma toteutettavista koulutuksista ja näitä koulutuksia on lähdetty aktiivisesti markkinoimaan eri kanavissa. Haasteena on ollut saavuttaa organisaatiot, joissa koulutustarvetta on ja erityisesti tietyn organisaation ajankohtaiseen osaamisen kehittämisen tarpeeseen vastaaminen. • Oppilaitoslähtöisen koulutustarjonnan suunnittelun ja markkinoinnin sijaan Suomen Diakoniaopisto on lähtenyt aktiivisesti keskustelemaan olemassa olevien työelämäkumppaneidensa kanssa ja suunnittelemaan koulutuksia suoraan organisaatioiden tarpeisiin. • Yhteistyö aloitettiin niiden organisaatioiden kanssa, joissa Suomen Diakoniaopiston opiskelijoita oli ollut jo pitkään. Kanavat ja kontaktit olivat siis osin jo olemassa ja nyt keskustelua laajennettiin koskemaan työssäoppimispaikkojen määrän, laadun ja aikataulujen lisäksi myös olemassa olevan henkilöstön lisä- ja täydennyskoulutuksia. • Toimintamalli perustuu säännöllisiin yhteistyötapaamisiin. Yhteistyötapaamisia on usein kahdentasoisia eli 1) organisaatiotason yhteistyötapaamisia, jossa sovitaan toteutettavista koulutuksista 1–2 vuodeksi eteenpäin ja 2) koulutuskohtaisia yhteistyötapaamisia, joissa suunnitellaan koulutuksen sisällöt, toteutustavat ja aikataulu organisaation tarpeiden mukaisesti. Yhteistyötapaamisissa myös arvioidaan toimintaa. • Yhteistyötapaamisten sisältö, määrä ja aikataulut sovitaan yhteistyössä työelämäkumppanien kanssa ja tarvittaessa niitä myös muutetaan. • Toimintavasta hyötyvät sekä oppilaitos, että työelämäkumppanit. Oppilaitoksen toimintaa (resurssien käyttöä ja osaamisen kehittämistä) on mahdollista suunnitella pitemmällä tähtäimellä ja koulutusryhmien markkinointiin ei tarvitse käyttää aikaa. Oppilaitos saa säännöllisesti ajantasaista tietoa arjen toiminnasta kentällä ja työelämäosaaminen kehittyy. Työnantajat saavat heille räätälöityä koulutusta, heille sopivana ajankohtana ja toteutustavalla, joka ottaa huomioon organisaation erityislaadun. • Laadunhallinnan itsearvioinnin yhteydessä kysyimme palautetta 8 työelämäkumppanilta ja palaute tästä toimintamallista oli positiivinen. Saimme palautetta isoilta ja pieniltä kumppaneilta koko Suomen alueelta ja viesti oli sama, eli toteutamme oppilaitosyhteistyötä poikkeuksellisella tavalla työelämää kuunnellen.
Suomen ympäristöopisto SYKLI	Ympäristöalan ammattitutkinto, Vesihuollon osaamisala, Työssäoppimissuunnitelma

	<ul style="list-style-type: none"> • Työssäoppimissuunnitelma on laadittu opiskelijalle ja työpaikkaohjaajalle työkaluksi ja muistilistaksi siitä, mitä kaikkea käytännön osaamista tutkinnon suorittamisessa vaaditaan. Osaamista on avattu tutkinnon perusteita käytännönläheisemmin ja selkokielisemmin antaen myös muutamia esimerkkejä. Suunnitelma on laadittu taulukkomuotoon ja siinä on sarakkeet opiskelijan muistiinpanoille sekä työpaikkaohjaajan kuittaukselle, kun osaaminen on saavutettu. Suunnitelma tulee palauttaa kouluttajalle aina ennen näyttöä. • Lisätietoja: Riikka Elo, vesihuollon kouluttaja, p. 040-572 2786, riikka.elo@sykli.fi
Yrkesinstitutet Practicum	<ul style="list-style-type: none"> • Lärarna delar ut ett informationspaket (en A4- sida) till studerande om lärande i arbetslivet och yrkesprov. Det delas både i tryckt form och elektroniskt. I materialet finns basinformation som datum och kontaktuppgifter, länk till eGrunder samt allmän information om lärande i arbetslivet. • Studerande har tre dagar teoristudier och två dagar på en arbetsplats. Studerande tillämpar teorin i praktiken på arbetsplatsen. På det sättet har vi fyllt studerandes schema med meningsfull verksamhet som stöder lärandet. Kontaktuppgifter: Tisa Vasara, telefon: 0400247294 <p>Ett kunskapspass</p> <ul style="list-style-type: none"> • Läraren gör ett pass med uppgifter för vissa krav på yrkesskicklighet. När studerande har dessa kunskaper, så kan studerande påvisa sin yrkesskicklighet.
YA – Yrkesakademin i Österbotten	<ul style="list-style-type: none"> • Grunden till all god praxis är att man har en öppen kommunikation, ett gott samarbete och att man litar på varandra. Det tar också tid att skapa det förtroendet. • Lyhördhet bland involverade parter • Regelbunden kontakt och en öppen kommunikation. • Öppenhet, flexibilitet och kommunikation
TAKK – Tampereen Aikuiskoulutuskeskus	<ul style="list-style-type: none"> • Meillä on käytössä sähköinen varausjärjestelmä, josta opiskelijat varaavat itse ohjaus- ja arviointiajat. • Ohjaamme joka jaksolla, yhdessä mietitty prosessi, johon uudet opettajat perehdytetään. • Kehitetty hyvät ohjeet opiskelijoille ja ohjaajille. • Pidämme arvioijakoulutuksia ja työpaikkaohjaajavalmennuksia. TAKKilla työpaikkaohjaajan opas. • Olemme laatineet yhtenäiset ja selkeät lomakkeet työelämän arvioijille. • Työpaikkakäynnillä opastetaan perusteellisesti työpaikkaohjaajaa työelämässä oppimisessa sekä näyttöjen suunnittelussa ja arvioinnissa. • Työpaikkaohjaajilla on mahdollisuus osallistua perustutkinnon Työpaikkaohjaajaksi valmentautuminen tutkinnon osaan.
Tredu – Tampereen seudun ammattiopisto	<ul style="list-style-type: none"> • FuturalSkills → osaamisen hankkimisen seuraamiseen sekä näyttöjen arviointityöhön. • Ammattitaitovaatimukset avattu eri tutkintoaloilla esim. osaamiskortti, näyttötehtävät, joita tulee tehdä, jotta ammattitaitovaatimukset täyttyvät.

	<ul style="list-style-type: none"> • Työpaikkaohjaajakoulutukset → kaikkien työpaikkaohjaajien tulisi suorittaa se, jotta ohjaaminen olisi tasalaatuisempaa → on opiskelijan edun mukaista. • Inhimillinen, kuunteleva ja välittävä ote sopimuksia laadittaessa ja Top jaksoa ohjattaessa. • Klinikkaopettaja: työskentelee tietyssä työyksikössä. Klinikkaopettaja vastaa opiskelijoiden ohjauksesta ja arvioinnista ja on työelämän käytettävissä. • Arviointisuunnitelmat ovat perusteellisesti ja huolellisesti tehty. • JokaOpe-Moodleen on koottu sivusto, missä on koottu työelämässä oppimiseen liittyviä hyviä käytänteitä. • Työelämässä oppimista aloitetaan viemään eteenpäin heti ensimmäisessä HOKS-keskustelussa. • Taideteollisuuslalla käytössä työssäoppimista valmistelu -lomake, jonka voi täyttää ja viedä mahdolliseen top-paikkaan. → Jatkojalostus: sähköinen lomake. Lisätietoa marjo.karikivi@tampere.fi • WIN-WIN-malli: Pyrimme auttamaan yrityksiä myös kiireellisissä avuntarpeissa ohi virallisten top-jaksojen. Muutama yritys on tätä mahdollisuutta käyttänyt. Tilanteessa on lähetty kyvykkäimmät opiskelijat työmaille, jotta yritys saisi heistä parhaan mahdollisen hyödyn.
Tampereen konservatorio	<ul style="list-style-type: none"> • Esiintymiset ammattilaisproduktioissa.
Ingmanedu	<ul style="list-style-type: none"> • Keskitetty työelämässä oppimisen ohjaus. Yksi opettaja hoitaa kaikki opiskelijat ja muut voivat keskittyä ryhmiin koululla. Laatu paranee ja vastuut ovat selkeät. • Mahdollisuus suorittaa työpaikalla oppimista KV-vaihdossa, mahdollisuus valita toisesta opintopolusta tutkinnonosa. • Ohjaavan opettajan aktiivinen yhteydenpito työpaikkaan on saanut kiitosta. • Ehdotus työssäoppimispaikasta -lomake käytössä, sisältää työssäoppimisen alustavaa suunnittelua sekä yhteystiedot koulutussopimuksen laatimista varten.
Turun Aikuiskoulutuskeskus	<ul style="list-style-type: none"> • Oppimispäiväkirjan aktiivinen käyttö ja päivittäminen. • Oppisopimuksen synty. Oppisopimuksen tekemisessä kaikki osapuolet laajalti suunnittelemassa alusta lähtien. Tuleva opettajaohjaaja, tutkinnon suorittaja ja työpaikkaohjaaja sekä oppisopimuksen tekijä yhteisessä aloituspalaverissa. Jatkossa tiivis yhteistyö
Turun ammatti-instituutti	<ul style="list-style-type: none"> • Opettaja käy työpaikkajaksolla vähintään kolme kertaa jakson aikana. Tehdään jatkuvaa yhteistyötä työpaikkojen kanssa. • Opiskelijat valmentautuvat koulutussopimusjaksoon oppilaitoksessa • Pyrimme solmimaan yhteistyökumppanuuksia yritysten kanssa, jolloin yritysten yhteistyö oppilaitoksen kanssa on jatkuvaa. Kumppanuus on säännöllistä opiskelijan ja työpaikan välistä yhteistyötä. Työ voidaan suorittaa työpaikalla, kotona tai oppilaitoksessa, tehtävästä riippuen. Yhteistyösopimuksessa opiskelijat vaihtuvat ryhmän sisältä tai eri ryhmien välillä. • Työelämässä oppimisen aikana pidetään kehityskeskustelu / tavoitekeskustelu opiskelijan ja työpaikkaohjaajan kesken.

	<ul style="list-style-type: none"> • Oppilaitoksella on oma työelämälähtöinen oppimisympäristö: Digituki. Opiskelijat suorittavat työtehtäviä muissa koulutaloissa., jos jostain syystä ei ole löytynyt työpaikkaa yrityksestä. <p>Yhteistyö Sandvik Groupin kanssa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Turun ammatti-instituutti (TAI) tekee koulutussopimussyhteistyötä Sandvikin kanssa yhteisesti sovitulla konseptilla. Sandvik Group on kansainvälinen korkean teknologian teollisuuskonserni. • Yhteistyö aloitettiin järjestämällä Sandvikin Turun toimipisteen henkilökunnalle oma työpaikkaohjaajakoulutus. • Konsepti toteutuu siten, että jokaisen jakson (4 kpl/vuosi) alussa valitaan 3–6 kiinnostunutta opiskelijaa auto- ja konetekniikan aloilta. Opiskelijat valmentautuvat TAI:n Peltolan koulutalossa sijaitsevassa Sandvikin oppimisympäristössä noin yhden viikon ajan tulevaa koulutussopimusjaksoa varten. Tämän jälkeen opiskelijat siirtyvät koulutussopimusjaksolle Sandvikin tiloihin, jossa on mahdollista suorittaa muutamia tutkinnon osia. Myös oppisopimukset ko. yritykseen ovat mahdollisia ja käytössä koulutussopimusjakson jälkeen. • Toimintamallia ollaan laajentamassa sähköalan opiskelijoihin. <p>Työelämäkummit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opiskelija menee työelämään tutustumaan n. kahden viikon ajaksi opintojen alkuvaiheessa esim. hotelliin. Kyseinen yritys ottaa opiskelijan kummiopiskelijaksi. • Tämän jälkeen opiskelija palaa aina samaan hotelliin työelämäjaksoille suorittamaan eri tutkinnon osia: esim. hotellin vastaanottopalvelut, kokouspalvelut, jne
Turun konservatorio	<ul style="list-style-type: none"> • Toisen vuoden pop-jazz -muusikoiden kolme keikkarypystä, joista jokainen pitää sisällään 6–10 keikkaa alueen ravintoloissa ja laivalla. Kukin keikanjärjestäjä määrittelee soitettaman ohjelmiston ja määrän. • Laulunkirjoittajien työelämä on häilyvä. Mikä on tekijänoikeustulojen osuus tässä? Yhtä kaikki, myös kustannussopimukset tms. sekä ylipäättään työpaikat ovat vähissä. Näinpä läheinen suhde tuotantoyhtiön kanssa on tärkeä, ja sille selkeiden toimintamallien tuottaminen: Laulunkirjoittajat ovat työelämäjaksolla yhtiössä ja kirjoittavat sille lauluja. Yhtiö kommentoi lauluja niiden edetessä ja ehdottaa korjauksia. Lopputuloksena valmistuu valmiita demoja, jotka yhtiö joko ottaa eteenpäin vientiin tai jättää sikseen. uusia lauluja tarvitaan koko ajan, ja siksi tällainen työelämäyhteys on kummallekin osapuolelle mitä kannattavin.
Vamia	<ul style="list-style-type: none"> • Henkilökohtaiset suhteet ja aina hyvä käydä paikan päällä • Jatkuvuus • Arviointiperusteiden avaaminen kysymyksillä ja tuotekorteilla, alakohtaisesti • Sopii seuraavan tapaamisen heti ekalla tapaamisella • Hyvät pohjatiedot työpaikasta ja oppilaasta joiden perusteella haetaan työssäoppimispaikka.

	<ul style="list-style-type: none"> • Nä ifall man kan lyfta fram ngt. som fungerade bra under den värsta Corona tiden var användning av Teams vid utvärdering. Var egentligen ganska enkelt att sammankalla både studerande och arbetsplatshandledare till utvärderingsdiskussion och gick snabbt. • En annan sak som underlättar väldigt mycket är att använda en styrplatta med färdigt program för elektronisk signatur. Enkelt att skriva under utvärderingsdokumenten och skicka det vidare till de berörda. • Att låta arbetshandledaren svara på ett kort (max 10 frågor) frågeformulär före utvärderingsdiskussion och sedan diskutera runt detta.
Valkeakosken ammattiopisto VAAO	<ul style="list-style-type: none"> • Käydään työpaikoilla paikan päällä
Varia	<ul style="list-style-type: none"> • Esite, jossa kerrotaan työpaikalle, mitä koulutusopimus tarkoittaa ja miten se käytännössä toteutetaan. Esite lähetetään jo etukäteen työpaikalle ennen jakson alkua. • Palveluiden tuottaminen ja tuotteistaminen; työpaikkaohjaajakoulutus, työpaikalla oppiminen, oppisopimuskoulutus, työvoimakoulutus, täydennyskoulutus, asiakastyöt, kehittäminen ja verkostot • Rennot ja välittömät työelämäsuhteet. Opettajat ovat helposti tavoitettavissa ja työelämän tarpeisiin vastataan välittömästi käytännön toimilla.
Varalan Urheiluopisto	<ul style="list-style-type: none"> • Näytöt aidoissa työelämän tehtävissä ja opetusalan edustaja menee aina paikan päälle niitä yhdessä työelämän edustajan kanssa arvioimaan.
Ylä-Savon ammattiopisto YSAO	<ul style="list-style-type: none"> • Erilaiset somekanavat (esim. blogi, fb), oppimisympäristöjen portfolio (ITS) osaamisen kehittymisen seurannassa hyviä. • Luottamus ja pitkäaikainen yhteistyö sekä verkostot ovat tärkeitä • Olemme kokeneet verkostoitumisen kotoutumiskoulutuksen kanssa hyvänä käytäntönä. Täältä opiskelijat ohjautuvat sujuvasti ammatillisiin opintoihin maahanmuuttaja-opon avustuksella. • Treenikaista käytössä. Monipuolisella treenikaistalla voi vahvistaa erilaisia valmiuksia opva-opinnoilla tai muutoin: S2, muu kielitaito, matemaattiset valmiudet, työelämätaidot, digitaidot. • Vastuuohjaajien iltapäivätreffit; tuotu esille yhteisiä käytäntöjä, hyviä tapoja ja tätä kautta saatettu yhteisiä toimintamalleja vastuuohjaajien ja työelämän/yritysten välille.
Poke – Pohjoisen Keski-Suomen ammattiopisto	<ul style="list-style-type: none"> • Työpaikan hyvä perehdytys tutkinnon perusteisiin. • Yhteisistä pelisäännöistä sopiminen työpaikan kanssa. • Yrittäjä on panostanut ajoneuvoihin, joilla opiskelijat ovat saaneet harjoitella. • Polkuopinnot yritysten kanssa • Ennen työelämässä tapahtuvan oppimisen jaksoa varmistetaan opiskelijan riittävät valmiudet ja tarvittava osaamisen taso. Opiskelijoille tarjotaan mahdollisuus harjoitella työelämässä tarvittavia välttämättömiä taitoja ensin oppilaitosympäristössä ja sen jälkeen siirrytään työelämään. • Hyvin onnistuneen työpaikalla tapahtuvan koulutuksen perusedellytyksiä on kaikkien kolmen osapuolen sitoutuminen (opiskelija, työnantaja, ja koulutuksen järjestäjä (opettaja)). Jotta sitoutuminen voi onnistua, pitää kaikilla osapuolilla olla riittävä tieto omasta roolistaan, että tiedetään mihin sitoudutaan.

- Työpaikkaohjaajakoulutukset, tai riittävän laaja-alaiset perehdytykset ensimmäisten työpaikalla tapahtuvien koulutuksien opiskelijoiden rekryissä.
- Vastuut ja tieto siitä, että opiskelijalla on oikeus saada ohjausta kyseisen substanssialan opiskeluun työpaikalla tapahtuvan koulutuksen aikana.
- Työpaikkojen ja työpaikkaohjaajien sitoutuminen tutustua/perehtyä tutkinnon perusteisiin ja vaatimuksiin jotta työtehtävä voisi olla riittävän laaja-alaisia.
- Tarvittaisiin oppilaitoksen, opiskelijan ja työpaikan välinen suora ja nopea palaute (-järjestelmä) millä pystyttäisiin nopeasti reagoimaan havaittuihin ongelmiin, ja tekemään niihin korjausliikkeitä.
- Kouluttajille riittävät työaikaresurssit tarvittavan ohjauksen suorittamiseen.
- Meillä on koulutussopimusjaksojen keskivaiheilla väliohjaus, johon kutsutaan kaikki opiskelijat velvoittavasti ja työpaikkaohjaajat mahdollisuuksien mukaan. Väliohjauksessa ohjataan työpaikalla järjestettävän koulutuksen kysymyksissä, mutta ennen kaikkea näytön suunnittelussa ja sen tavoite on saada opiskelijat työstämään näyttösuunnitelmat kuntoon. Osallistua voi hybridisti ja sen kesto on 7 h.
- Työpaikkakoordinointi: Yhden henkilön työnkuvaan on sisällytetty koso-paikkojen hankinta sote- ja kaso-aloilla.
- Oppimispäiväkirja Wilmassa: Kaso-opiskelijat täyttävät koulutussopimusjaksoillaan päiväkirjaa. Opettaja seuraa ja käyttää ohjauksen välineenä.
- Verkostoituminen: meillä on sujuvaa ja ketterää, matalan kynnyksen yhteistyötä eri tahojen kanssa (organisaatiot, yritykset, oppilaitokset ym.) Nämä poikivat hyviä mahdollisuuksia esim. oppisopimusopiskeluun, työelämässä oppimiseen ja työllistymiseen jatkossa. Lisätietoja: Tarja Hyötyläinen, Teemu Nieminen, Jaana Tullila (etunimi.sukunimi@poke.fi)